

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

Egz. Nr 5

Tylko dla nauczycieli akademickich

Mjr dr Marek WRZOSEK
Kpt. dr Grzegorz SOBOLEWSKI

ĆWICZENIE Nr 130

TAKTYKA RODZAJÓW WOJSK
DZIAŁANIA TAKTYCZNE
(ODDZIAŁ, PODODDZIAŁ)

Dokumentacja ćwiczenia

WARSZAWA

67924

3. 101

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

**WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ**

Egz. nr ... **5**

Tylko dla nauczycieli akademickich

ĆWICZENIE NR 130

TAKTYKA RODZAJÓW WOJSK

**DZIAŁANIA TAKTYCZNE
(ODDZIAŁ, PODODDZIAŁ)**

Dokumentacja ćwiczenia

SPRAWDZIŁ

/-/plk dr Jan BRZozowski

OPRACOWALI

/-/ mjr dr Marek WRZOSEK

/-/ kpt. dr Grzegorz SOBOLEWSKI

SKŁAD ZESPOŁU AUTORSKIEGO

Część „A”

1. Mjr dr Marek WRZOSEK - KTO
2. Kpt. dr Grzegorz SOBOLEWSKI – KTO

Część „B”

1. Kpt. dr Grzegorz SOBOLEWSKI – KTO (główny autor);
2. Płk dr Józef KISIEL – KRWiAO;
3. Kmdr dr inż. Jerzy PARZEWSKI – KWInż;
4. Mjr dr nawig. Eugeniusz CIEŚLAK – KWL;
5. Ppłk dr MICHALIUK – KPChem;
6. Ppłk dypl. Piotr KALISZEWICZ – KRWiAO;
7. Ppłk dypl. Krzysztof GAŚIOREK – KWOTiOC;
8. Mjr dypl. Waldemar SCHEFSS – KRWiAO;
9. Kpt. dypl. Norbert PRUSIŃSKI – KDiŁ;
10. Kpt. dypl. Piotr MALINOWSKI – KWRiA;
11. Kpt. dypl. Maciej KAZIMIERCZAK – KLog;
12. Kpt. dypl. Adam RADOMYSKI – KWOPŁ.

UKŁAD DOKUMENTACJI ĆWICZENIA

CZĘŚĆ „A” – Kierowanie marszem dywizji i brygady

CZĘŚĆ „B” – Organizacja obrony przez brygadę w okrążeniu

1. Plan przeprowadzenia ćwiczenia nr 130, część „A” (część opisowa).
2. Opracowanie metodyczne zajęć z TO.
3. Plan przeprowadzenia ćwiczenia nr 130, część „B” (część opisowa).
4. Opracowanie metodyczne zajęć z TO.
5. Założenie taktyczne nr 1 do części „A”
6. Założenie taktyczne nr 2 do części „A”
7. Założenie taktyczne nr 3 do części „A”
8. Założenie taktyczne nr 4 do części „A”
9. Rozkaz do marszu nr 1 (6 DZ) do części „A”
10. Założenie taktyczne nr 1 do części „B”.

Załączniki - oddzielne wydawnictwo

1. Położenie wojsk 6 DZ 020100 MARZEC – mapa 1 : 50 000
2. Położenie wojsk 10 BZ 031400 MARZEC – mapa 1: 50 000

PLAN PRZEPROWADZENIA ĆWICZENIA GRUPOWEGO ZE STUDENTAMI

WWLąd. AON o specjalności wojska zmechanizowane i pancerne

CZĘŚĆ „A”

Mapy:

1. Położenie wojsk 6 DZ 020100 MARZEC

1:250 000   NN-34-8;   NN-34-9;
                  NN-34-11;   NN-34-12;
                  NM-34-2;   NM-34-3;
                  NM-34-5   NM-34-6

2. Zajęcie 1 TRW – Działanie batalionu jako ubezpieczenie marszowe

1:50 000   N-34-92-A,B;   N-34-92-C,D
                  N-34-93-A,B   N-34-93-C,D;

3. Zajęcie 2 TRW – Rozmieszczenie batalionu

Zajęcie 3 TRW – Działanie batalionu jako oddziału czat

1:50 000   M-34-17-A,B;   M-34-17-C,D;
                  M-34-18-A,B;   M-34-18-C,D;
                  M-34-29-A,B;   M-34-30-A,B;

4. Zajęcie 4 TRW – Kierowanie marszem brygady

1:50 000   N-34-89-C,D;
                  N-34-101-A,B;
                  N-34-101-C,D;

I. Temat: KIEROWANIE MARSZEM DYWIZJI I BRYGADY.

II. Cele:

1. Zapoznać studentów z:

- planowaniem oraz organizacją, przemieszczania i rozmieszczania oddziału na obszarze kraju;

2. Uczyc studentów:

- planowania i kierowania marszem na własnych środkach transportu;
- rozwiązywania problemów taktycznych z zakresu ubezpieczenia maszerującego oddziału oraz rozmieszczenia w rejonie ześrodkowania;

3. Kształtować i rozwijać u studentów:

- predyspozycje dowódcze i sztabowe oraz logiczne myślenie i wyobraźnię taktyczną;
- umiejętność opracowania dokumentów bojowych

4. Doskonalić studentów w zakresie:

- umiejętności występowania na różnych stanowiskach w sztabie oddziału;
- znajomości wybranych zagadnień historii sztuki wojennej i doświadczeń z ćwiczeń taktycznych;
- twórczego wykorzystania wiedzy teoretycznej i zastosowania zasad sztuki wojennej;

III. Główne zagadnienia szkoleniowe:

1. Organizowanie ubezpieczenia marszowego oddziału.
2. Rozmieszczanie pododdziałów w terenie.
3. Kierowanie marszem oddziału.

IV. Struktura, miejsce i czas trwania ćwiczenia.

Lp.	Nr zajęcia	Katedra	Temat zajęcia	Forma zajęć	Czas /h/
1.	341	TRW/KTO	Działanie batalionu jako ubezpieczenie marszowe	Zajęcia grupowe	2
2.	356	TRW/KTO	Rozmieszczenie batalionu	Zajęcia grupowe	2
3.	371	TRW/KTO	Działanie batalionu jako oddziału czat	Zajęcia grupowe	2
4.	507	TRW/KTO	Kierowanie marszem brygady	Zajęcia grupowe	2

Razem: 4 zajęcia, 8 godzin lekcyjnych.

Ćwiczenie prowadzone jest w III semestrze.

V. Skład bojowy stron:

Przeciwnik -„REDLANDIA”: lotnictwo, grupy specjalne i organizacje paramilitarne.

Wojska własne -„MAZURIA”: 6 DZ – zgodnie z identyfikatorem

VI. Dotychczasowe działanie, położenie wyjściowe i zamiary walki stron. Zadanie szczebla ćwiczącego.

6 DZ (61 BPanc, 62, 63 BZ,) ześrodkowana w rejonie pld. ORZYSZ, BIAŁA PISKA, ptn.-zach. GRAJEWO, pld. EŁK, kontynuuje szkolenie poligonowe osiągając pełną zdolność bojową.

Strona taktyczno-operacyjna ćwiczenia oparta jest na następującym zamiarze stron:

A. „REDLANDIA” intensyfikuje zainteresowanie południowo-wschodnim obszarem Rzeczypospolitej Polski. Od stycznia, w ramach ćwiczeń, bez udziału obserwatorów wojskowych państw sąsiednich, wprowadziła część jednostek wojsk operacyjnych w rejon przygraniczny. W formacjach obrony cywilnej zwiększono intensywność szkolenia doskonalącego z zakresu ewakuacji ludności, udzielania pomocy w rejonach zniszczeń i akcji ratowniczo-poszukiwawczych. Uwidacznia się oddziaływanie propagandowe na miejscową ludność.

B. „MAZURIA” prowadzi szkolenie wojsk i dowództw, akcentując problematykę marszów w celu przygotowania wariantów działań w wypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa. W związku z zaostrzoną sytuacją międzynarodową, prowadzi mobilizacyjne rozwinięcie i ćwiczenia zgrywające. Jednostki wojsk operacyjnych realizują przegrupowanie operacyjne. Siły obrony terytorialnej zabezpieczają manewr wojsk operacyjnych i rozwijają pododdziały forteczne.

Dowódca 6 DZ otrzymał zadanie przemieścić dywizję do rejonu: (wył.) PRZYSUCHA (DB7390), KIWÓW (DC7503), WLENIAWA (DB8590),

Dowódca 6 DZ zamierza:

Myśl przewodnia: Marsz wykonać po trzech drogach, nocami, zachowując pełną zdolność bojową i zająć nakazany rejon.

Sposób wykonania: wykonać marsz na odległość 325 km, zachowując pełną zdolność bojową i w czasie jednej doby ześrodkować dywizję w nakazanym rejonie. Marsz wykonać po trzech drogach, nocami ze średnią prędkością 30 km/h

Przekroczyć czołem sił głównych:

- linię wyjściową AGAT w H;
- linię wyrównania:
  - nr 1 – OPAL w H + 5.00;
  - nr 2 – ONYKS w H + 11.50

Dywizję ugrupować:

- na drodze nr 1: OZR-1(6 DZ), kolumna części sił 62 BZ, część sił 63 BZ, ZSD 6 DZ (6 bdow – część), kolumna części oddziałów logistycznych;
- na drodze nr 2: kolumna części sił 62 BZ, część sił 63 BZ, SD 6 DZ (6 bdow – część), 6 br, 6 bsap, 6pplot, 61 BPanc, kolumna części oddziałów logistycznych.
- na drodze nr 3: OZR-2 (6 DZ), część sił 62 BZ, 6 pa, część sił 61 BPanc, kolumna części oddziałów logistycznych.

W czasie marszu zorganizować: dwa postoje jednogodzinne - na 60 km, jeden postój dwugodzinny - na 268 km.

Priorytety:

- Obrony przeciwlotniczej skupić na osłonie kolumny marszowej na drodze nr 2.
- Rozpoznania: drogi marszu i rejony ześrodkowania,
- Zabezpieczenia inżynierskiego: mobilność oddziałów dywizji na drogach nr 1 i 2.

Ćwicząca 62 BZ otrzymuje zadanie zaplanować przemieszczanie z rejonu pld. ORZYSZ do rejonu zach. RADOM, maszerując na czele sił głównych 6 DZ.

W świetle tego zadania dowódca brygady zamierza:

Myśl przewodnia: ubezpieczyć siły główne dywizji wykonując marsz po dwóch drogach do nakazanego rejonu.

Sposób wykonania: ubezpieczając od czoła marsz sił głównych dywizji, ześrodkować się w czasie doby w nakazanym rejonie.

Maszerować nocą w dwóch kolumnach marszowych ze średnią prędkością 30 km/h.

Drogi marszu:

- nr 1: PISZ, MYSZYNIC, CHORZELE, PRZASNYSZ, CIECHANÓW, PŁOŃSK, WYSZOGRÓD, SOCHACZEW, SKIERNIEWICE, RAWA MAZOWIECKA, NW. MIASTO n. PILICĄ;

- nr 2: KUKŁY (3664), KOLNO, ŁYSE, KADZIDŁO, SZLASY, KARNIEWO, NASIELSK, NW. DWÓR MAZ., BŁONIE, MSZCZONÓW, GRÓJEC, BIAŁOBRZEGI, PRZYSUCHA.

Kolumny ubezpieczyć:

- na drodze nr 1 awangardą w sile wzmocnionego batalionu zmechanizowanego, maszerującą w odległości 30 km;
- na drodze nr 2 szpicą czołową w sile kompanii zmechanizowanej, maszerującą w odległości 10 km,

Brygadę ugrupować:

- na drodze nr 1: ubezpieczenie marszowe (awangarda – 623 bz), OZR - 62 BZ, kolumna sił głównych (bdow, daplot, krozp, ksap, plopchem, das), kolumna pododdziałów logistycznych (część 62 blog);
- na drodze nr 2: ubezpieczenie marszowe (szpica czołowa), OZR-1 (6DZ), kolumna sił głównych (622 bz, 621 bcz, 624 bz, 62 bappanc), kolumna części pododdziałów logistycznych.

W czasie marszu zorganizować: dwa postoje, w tym jednogodzinny, dwugodzinny.

Pierwszy postój jednogodzinny w czasie od H + 2.00 do H + 3.00, czołem sił głównych na linii OPAL.

Postój dwugodzinny w czasie od H + 7.00 do H + 9.00, czołem sił głównych na linii ONYKS.

Rejon zająć: do H + 15.30

Priorytety:

- Obrony przeciwlotniczej skupić na osłonie kolumny marszowej na drodze nr 2.
- Rozpoznania: drogi marszu, rejony ześrodkowania i odpoczynku,
- Zabezpieczenia inżynierskiego: mobilność pododdziałów brygady na drodze nr 2.

VII. Wskazówki organizacyjno-metodyczne:

1. Rejon ćwiczenia obejmuje fragmenty obszarów: Pojezierza Ełckiego, Wysoczyzny Kolneńskiej, Równiny Kurpiowskiej, Niziny Ciechanowskiej, Wysoczyzny Płockiej, Kotliny Warszawskiej, Wysoczyzny Rawskiej, Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej.
2. Wszystkie zajęcia prowadzone są w ramach zajęć z TRW w salach grupowych, założeniem każdego zajęcia jest aktywizacja studentów

w czasie procesu dydaktycznego i rozwiązywania problemów taktycznych.

3. Zajęcia z TRW poprzedzone są instruktażem zakładowym.
4. Każde zajęcie ma określony cel, korespondujący z czasem jego trwania oraz przyjętymi metodami jego osiągnięcia.
5. W czasie zajęć z taktyki ogólnej studenci występują w roli dowódcy batalionu i oficera S-3. Studenci przygotowują się do zajęć w czasie nauki własnej, poprzedzonej instruktażem nauczycieli akademickich.
6. Główny nacisk w czasie zajęć jest koncentrowany na rozwiązywaniu problemów taktycznych w aspekcie zasad sztuki wojennej.
7. Planowanie marszu odbywa się w warunkach pokoju z założeniem jego prowadzenia w trakcie działań wojennych. Marsz planowany jest i wykonywany w warunkach z uwzględnieniem zagrożenia skażeń przemysłowych oraz uderzeń broni precyzyjnej.
8. Dowódca 62 BZ (ćwiczącej) otrzymuje zadanie o 020100 MARZEC; w chwili otrzymywania zadania szkoli się w OC „ORZYSZ”; brygada ma maszerować na czele dywizji, po dwóch drogach i w czasie doby ma ześrodkować się w rejonie odległym 296 km; gotowość do marszu ma osiągnąć do 022100 MARZEC.
9. W czasie opracowania ćwiczenia wykorzystano ustalenia zawarte w następujących dokumentach:
  - (a) wytycznych Komendantów AON i WWL do kształcenia w bieżącym roku akademickim,
  - (b) Regulamin działań wojsk lądowych,
  - (c) Metody i treść pracy zespołów funkcjonalnych na stanowisku dowodzenia wojsk lądowych, Warszawa 2000.
  - (d) Poradnik oficera logistyki do ćwiczeń i treningów sztabowych, Warszawa 1998,
  - (e) Dokumentacja i tryb przygotowania ćwiczeń w AON, Warszawa 1998,
10. Do kalkulacji czasowo-przestrzennych przyjęto:
  - normy tempa i zasięgu marszu (śr. tempo marszu: 30 km/h, zasięg marszu dobowego: 300 km);

- normy powierzchni rozmieszczenia (brygada: 200 km², batalion: 10 km²);
- ilość pojazdów w brygadzie – 928 (46 km), w bz – 91, w bcz – 68;
- średnie długości kolumn: bz – 4,5 km i bcz - 3,5 km;

wschód i zachód słońca według kalendarza.

11. W procesie planowania eksponować obowiązujące procedury dowodzenia.

12. Szczególnie należy podkreślać i eksponować samodzielność oraz oryginalność rozwiązań uzasadnionych logiczną argumentacją

OPRACOWANIE METODYCZNE ZAJĘĆ Z TAKTYKI

(taktyka rodzajów wojsk – wojska pancerne i zmechanizowane)

Temat :

DZIAŁANIE BATALIONU JAKO UBEZPIECZENIE MARSZOWE

I. Cele:

1. Uczyć studentów organizowania ubezpieczenia marszowego oddziału.
2. Doskonalić w kalkulacjach czasowo-przestrzennych.
3. Doskonalić zwięzłość i precyzję języka wojskowego w wyrażaniu zadań dla zorganizowanych elementów ubezpieczenia marszowego prze dowódcę batalionu.
4. Kształtować cechy dowódcze i sztabowe.

II. Zagadnienia kształcenia:

1. Propozycja ugrupowania marszowego awangardy i związane z tym kalkulacje marszowe.
2. Postawienie zadań dla elementów ugrupowania awangardy.

III. Forma: zajęcia grupowe.

IV. Czas: 2 godziny lekcyjne

V. Wskazówki organizacyjno-metodyczne:

1. Studenci pobierają i wykorzystują w przygotowaniu się do zajęć:
  - a) założenie taktyczne nr 1,
  - b) rozkaz do marszu dla 62 BZ,
  - c) Położenie wojsk 6 DZ o 020100 MARZEC - mapa 1:250 000,
  - d) dla każdego studenta: mapa 1:50 000 z przeznaczeniem na wrysowanie wariantu rozmieszczenia elementów ugrupowania brygady i batalionu.
2. Na 3-5 dni przed zajęciami, należy przeprowadzić z grupą szkoleniową instruktaż, określając zakres rozpatrywanej w czasie zajęć problematyki oraz sposób przygotowania się studentów.
3. W czasie zajęć studenci występują w roli dowódcy 623 bz, który został wyznaczony do działania jako awangarda.
4. Przygotowanie studentów ukierunkować na zagadnienie 1, podkreślając jego znaczenie w przygotowaniu marszu oddziału.
5. Studenci w czasie zajęć występują w roli dowódcy batalionu, powinni w związku z tym:
  - (a) Wrysować elementy brygady i batalionu w rejonie ześrodkowania,

- (b) Na podstawie aneksu „A” do rozkazu operacyjnego wrysować ugrupowanie marszowe brygady,
  - (c) Przygotować graficzną koncepcję ugrupowania marszowego awangardy,
  - (d) Opracować kalkulacje czasowo-przestrzenne dotyczące utworzenia poszczególnych jednostek marszowych.
  - (e) zestawienie sił i środków batalionu jako awangardy,
  - (f) wariant ugrupowania awangardy z uzasadnieniem,
  - (g) kalkulacje związane z czasem wyjścia z rejonu i przekroczenia linii wyjściowej,
  - (h) Opracować pisemnie następujące zagadnienia:
    - (1). Rola batalionu w realizacji marszu oddziału.
    - (2). Zadania główne i cząstkowe oraz ich znaczenie dla osiągnięcia celu marszu.
    - (3). Ograniczenia swobody działania.
    - (4). Sprecyzowane zadanie własne oraz myśl przewodnią.
    - (5). Wytyczne do pracy dla oficerów sztabu.
    - (6). Kalkulacja czasu.
6. Przystudiować literaturę z problematyki marszu.
7. Nauczyciel akademicki po przedstawieniu rozwiązania (wariantu ugrupowania) przez wyznaczonego w roli dowódcy batalionu studenta wyzwała dyskusję a zamykając ją dokonuje podsumowania.
8. Studenci, przedstawiają przygotowane w czasie nauki własnej, rozwiązania natomiast zasadnicze problemy taktyczne rozwiązują pod kierunkiem nauczyciela akademickiego w czasie zajęć, wskazując wady i zalety przyjmowanych rozwiązań.

VI. Przebieg zajęcia:

A) Część wstępna - 5'

Po podaniu tematu oraz sprawdzeniu przygotowania się studentów do zajęcia nauczyciel akademicki zapoznaje studentów z problematyką zajęć w czasie TRW oraz jego miejscem i rolą w procesie dydaktycznym. Następnie umiejscawia problematykę zajęcia w cyklu decyzyjnym oddziału. W dalszej kolejności metodą grupową ustala problemy taktyczne do rozwiązania w czasie zajęcia oraz miejsce i sposób pracy dowódcy batalionu.

B) Część główna - 80'

Wyznaczając do referowania każdego zagadnienia 1 lub 2 studentów, nauczyciel akademicki śledzi merytoryczną poprawność prezentowanych rozwiązań, po czym inspiruje oficerów pytaniami do wypowiedzi, ukierunkowując je na konkretne problemy taktyczne. Każde zagadnienie kończy krótkim omówieniem podkreślając dodatnie i ujemne strony wystąpień.

1. Propozycja ugrupowania awangardy i związane z tym kalkulacje marszowe - 60'

W tym zagadnieniu problemy powinny być rozpatrywane przy wydatnej pomocy nauczyciela akademickiego, który zwraca szczególną uwagę na właściwie formułowane uzasadnienia wynikające z treści zadania.

Podczas referowania należy zwrócić uwagę na wykorzystywanie przez ćwiczących mapy z naniesionym elementami planu marszu 62 BZ oraz koncepcją ugrupowania batalionu.

W trakcie realizacji tego zagadnienia powinny zostać rozstrzygnięte następujące problemy:

a) jakie jest ugrupowanie marszowe, a w tym:

- myśl przewodnią – cel działania;
- sposób wykonania marszu;
- ugrupowanie marszowe;
- kalkulacje marszowe;

b) elastyczność ugrupowania marszowego w przewidywaniu działania przeciwnika

2. Postawienie zadań dla elementów ugrupowania awangardy - 20'

Rozpatrując to zagadnienie ćwiczący powinni dążyć do jasnego precyzowania zadań bojowych. Sposób postawienia zadań może być różny i zależeć będzie od wielu czynników: szczebla dowodzenia, stopnia doświadczenia i wyszkolenia dowódców, posiadanego czasu, poziomu technicznego posiadanych środków dowodzenia.

Podkreślić należy, że najlepszym sposobem stawiania zadań jest osobiste ich przekazanie przez dowódcę, które może mieć miejsce na SD przełożonego lub podwładnego a także w terenie. W przypadku, gdy postawienie zadań osobiście przez dowódcę jest niemożliwe, rozkazy mogą być dostarczane wykonawcom przez oficerów łącznikowych lub przy wykorzystaniu technicznych środków łączności. Dowódca powinien określić: kto, co, gdzie i kiedy oraz w jakim celu musi wykonać?

Pomocne mogą być odpowiedzi na następujące pytania:

a) jakie zasadnicze zadania muszą być wykonane w czasie marszu?

b) jakie zadania zostały sprecyzowane przez przełożonego w rozkazie do marszu?

c) czy istnieją ograniczenia w swobodzie działania?

Realizując to zagadnienie ćwiczący powinni rozpatrzeć występowanie szeroko rozumianych ograniczeń własnego działania, zmniejszające swobodę dowódcy batalionu jako awangardy.

Mogą one być zawarte w rozkazie przełożonego i sprowadzać się do narzucenia terminów gotowości do marszu, miejsc i czasów postojów oraz odpoczynku, dróg marszu lub wynikać z możliwości marszowych oddziału, uwarunkowań środowiska marszu i innych czynników. Obejmują generalnie czas, przestrzeń, siły i środowisko, w którym prowadzone są działania.

C) Część końcowa - 5'

Kończąc zajęcia należy je podsumować (temat i zagadnienia) oraz:

- ocenić:
  - (a) stopień realizacji celów zajęcia;
  - (b) przygotowanie grupy oraz indywidualne poszczególnych studentów do zajęcia;
- określić:
  - (a) termin rozliczenia się studentów nieobecnych i nieprzygotowanych do zajęcia;
  - (b) temat kolejnego zajęcia oraz termin instruktażu.

OPRACOWAŁ

/-/ mjr dr Marek WRZOSEK

Temat:

ROZMIESZCZENIE BATALIONU

I. Cele:

1. Uczyć studentów zasad rozmieszczania pododdziałów w terenie.
2. Doskonalić w organizowaniu przez pododdział ubezpieczeń bezpośrednich.
3. Kształtować cechy dowódcze i sztabowe.

II. Zagadnienia kształcenia:

1. Propozycja rozmieszczenia pododdziałów w terenie - 20'
2. Propozycja rozmieszczenia ubezpieczeń bezpośrednich batalionu - 20'
3. Postawienie zadań dla zorganizowanych ubezpieczeń - 15'

III. Forma: zajęcia grupowe.

IV. Czas: 2 godziny lekcyjne

V. Wskazówki organizacyjno-metodyczne:

1. Studenci pobierają i wykorzystują w przygotowaniu się do zajęć:
  - a) założenie taktyczne nr 2,
  - b) rozkaz do marszu dla 62 BZ,
  - c) Położenie wojsk 6 DZ o 020100 MARZEC - mapa 1:250 000,
  - d) dla każdego studenta: mapa 1:50 000 z przeznaczeniem na wrysowanie wariantu rozmieszczenia elementów ugrupowania brygady i batalionu w nowym rejonie ześrodkowania.
2. Na 5-7 dni przed zajęciami, należy przeprowadzić z grupą szkoleniową instruktaż, określając zakres rozpatrywanej w czasie zajęć problematyki oraz sposób przygotowania się studentów.
3. W czasie zajęć studenci występują w roli dowódcy 624 bz, który maszerując w kolumnie marszowej sił głównych brygady będzie zajmował nowy rejon ześrodkowania.
4. Przygotowanie studentów ukierunkować na zagadnienie 1 i 2, podkreślając ich znaczenie w sprawnym marszu oddziału.
5. Studenci w czasie zajęć występują w roli dowódcy batalionu, powinni w związku z tym:
  - a) Na podstawie kalkulacji przygotować na folii położenie kolumny na drodze nr

2.

- b) Przygotować do pracy mapy, na które nanieść niezbędne informacje z założenia.
- c) Przygotować koncepcję rozmieszczenia w rejonie (wariant na folii z uzasadnieniem).
- d) Skalkulować przewidywany czas zajęcia rejonu.
- e) Wydzielić siły do ubezpieczenia, opracować zadania dla pododdziałów batalionu i wyznaczyć drogi manewru w rejonie rozmieszczenia.
- f) Opracować uzasadnienie przyjętych rozwiązań wraz z niezbędnymi kalkulacjami.

6. Przystudiować literaturę z problematyki marszu i rozmieszczenia.

7. Nauczyciel akademicki po przedstawieniu rozwiązania (wariantu ugrupowania) przez wyznaczonego w roli dowódcy batalionu studenta wyzwała dyskusję a zamykając ją dokonuje podsumowania.

8. Studenci, przedstawiają przygotowane w czasie nauki własnej, rozwiązania natomiast zasadnicze problemy taktyczne rozwiązują pod kierunkiem nauczyciela akademickiego w czasie zajęć, wskazując wady i zalety przyjmowanych rozwiązań.

VI. Przebieg zajęcia:

A) Część wstępna - 5'

Po podaniu tematu oraz sprawdzeniu przygotowania się studentów do zajęcia nauczyciel akademicki przedstawia studentom problematykę realizowanego zajęcia w czasie TRW. Następnie umiejscawia problematykę zajęcia w sytuacji operacyjno-taktycznej (celowym jest wyznaczenie studenta aby w roli dowódcy batalionu zameldował położenie). W dalszej kolejności metodą grupową ustala problemy taktyczne do rozwiązania oraz miejsce i sposób pracy dowódcy batalionu.

B) Część główna - 80'

Wyznaczając do referowania każdego zagadnienia 1 lub 2 studentów, nauczyciel akademicki śledzi merytoryczną poprawność prezentowanych rozwiązań, po czym inspiruje oficerów pytaniami do wypowiedzi, ukierunkowując je na konkretne problemy taktyczne. Każde zagadnienie kończy krótkim omówieniem podkreślając dodatnie i ujemne strony wystąpień.

1. Przedstawienie propozycji rozmieszczenia pododdziałów w terenie - 20'

W tym zagadnieniu problemy powinny być rozpatrywane przez studentów metodą pytań formułowanych przez nauczyciela akademickiego, który zwraca szczególną uwagę na właściwie przygotowane uzasadnienia wynikające z treści realizowanego zagadnienia.

Podczas referowania należy zwrócić uwagę na wykorzystywanie przez ćwiczących mapy z rozmieszczeniem batalionu i kształtować nawyk wykorzystywania mapy do referowania.

W trakcie realizacji tego zagadnienia powinny zostać rozstrzygnięte następujące problemy:

- a) jakie jest ugrupowanie batalionu,
- b) propozycje zadań dla pododdziałów,
- c) możliwości zakłóceń realizowanego zadania.

1. Propozycja ubezpieczeń bezpośrednich - 20'

Studenci na podstawie wypracowanych na nauce własnej rozwiązań prezentują rozmieszczenie batalionu uzasadniając dokonany wybór, wskazują na możliwości podjęcia walki, zabezpieczenia podejścia sił głównych, umożliwienia wyjścia z walki pododdziałów.

2. Postawienie zadań dla zorganizowanych ubezpieczeń – 10'

Rozpatrując to zagadnienie ćwiczący powinni dążyć do jasnego precyzowania zadań bojowych. Pomocne mogą być odpowiedzi na następujące pytania:

- a) jakie zasadnicze zadania muszą być wykonane w czasie ubezpieczenia?
- b) jakie zadania zostały sprecyzowane przez przełożonego w rozkazie?
- c) kto, co, kiedy i w jakim celu musi wykonać?

Realizując to zagadnienie ćwiczący powinni rozpatrzyć występowanie szeroko rozumianych ograniczeń własnego działania, zmniejszające swobodę dowódcy batalionu.

C) Część końcowa - 5'

Kończąc zajęcia należy je podsumować oraz:

- ocenić:

- (a) stopień realizacji celów zajęcia;
- (b) przygotowanie grupy oraz indywidualne poszczególnych studentów do zajęcia;

- określić:
  - (a) termin rozliczenia się studentów nieobecnych i nieprzygotowanych do zajęcia;
  - (b) temat kolejnego zajęcia oraz termin instruktażu.

OPRACOWAŁ

/-/ mjr dr Marek WRZOSEK

Temat:

DZIAŁANIE BATALIONU JAKO ODDZIAŁU CZAT

I. Cele:

1. Uczyc studentów sposobów organizowania ubezpieczenia postoju.
2. Doskonalić w organizowaniu przejścia ubezpieczeń postoju w ubezpieczenia marszowe oddziału..
3. Kształtować cechy dowódcze i sztabowe.

II. Zagadnienia kształcenia:

1. Określenie sposobu organizowania oddziału czat przez awangardę w sile wzmocnionego batalionu.
2. Określenie sposobu przejścia z ubezpieczenia marszowego w postoju.
3. Postawienie zadań dla zorganizowanych elementów ubezpieczenia postoju.

III. Forma: zajęcia grupowe.

IV. Czas: 2 godziny lekcyjne

V. Wskazówki organizacyjno-metodyczne:

1. Studenci pobierają i wykorzystują w przygotowaniu się do zajęć:

- a) założenie taktyczne nr 3,
- b) rozkaz do marszu dla 62 BZ,
- c) Położenie wojsk 6 DZ o 020100 MARZEC - mapa 1:250 000,
- d) dla każdego studenta: mapa 1:50 000 z przeznaczeniem na wrysowanie

wariantu rozmieszczenia elementów ugrupowania brygady i batalionu.

2. Na 5-7 dni przed zajęciami, należy przeprowadzić z grupą szkoleniową instruktaż, określając zakres rozpatrywanej w czasie zajęć problematyki oraz sposób przygotowania się studentów.

3. W czasie zajęć studenci występują w roli dowódcy 623 bz, który został wyznaczony do działania jako oddział czat.

4. Przygotowanie studentów ukierunkować na zagadnienie 2, podkreślając jego znaczenie w realizacji marszu oddziału.

5. Studenci w czasie zajęć występują w roli dowódcy batalionu, powinni w związku z tym:

- a) Opracować kalkulacje związane z położeniem poszczególnych kolumn marszowych w stosunku do aktualnego położenia awangardy.
  - b) Przygotować zadania dla pododdziałów do działania jako oddział czat.
  - c) Przedstawić (na folii) koncepcję rozmieszczenia i ubezpieczenia batalionu jako oddział czat.
6. Przystudiować literaturę z problematyki marszu i ubezpieczenia rejonu postoju.
7. Nauczyciel akademicki po przedstawieniu rozwiązania (wariantu ugrupowania) przez wyznaczonego w roli dowódcy batalionu studenta wyzwała dyskusję a zamykając ją dokonuje podsumowania.
8. Studenci, przedstawiają przygotowane w czasie nauki własnej, rozwiązania natomiast zasadnicze problemy taktyczne rozwiązują pod kierunkiem nauczyciela akademickiego w czasie zajęć, wskazując wady i zalety przyjmowanych rozwiązań.

VI. Przebieg zajęcia:

A) Część wstępna - 10'

Po podaniu tematu oraz sprawdzeniu przygotowania się studentów do zajęcia nauczyciel akademicki zapoznaje studentów z problematyką realizowanego zajęcia w czasie TRW. Następnie umiejscawia problematykę zajęcia w sytuacji operacyjno-taktycznej (celowym jest wyznaczenie studenta aby w roli dowódcy batalionu zameldował położenie). W dalszej kolejności metodą grupową ustala problemy taktyczne do rozwiązania w czasie zajęć oraz miejsce i sposób pracy dowódcy batalionu.

B) Część główna - 75'

Wyznaczając do referowania każdego zagadnienia 1 lub 2 studentów, nauczyciel akademicki śledzi merytoryczną poprawność prezentowanych rozwiązań, po czym inspiruje oficerów pytaniami do wypowiedzi, ukierunkowując je na konkretne problemy taktyczne. Każde zagadnienie kończy krótkim omówieniem podkreślając dodatnie i ujemne strony wystąpień.

1. Przedstawienie propozycji rozmieszczenia pododdziałów w terenie - 25'

W tym zagadnieniu problemy powinny być rozpatrywane przy wydatnej pomocy nauczyciela akademickiego, który zwraca szczególną uwagę na właściwie sformułowane uzasadnienia wynikające z treści realizowanego zagadnienia.

Podczas referowania należy zwrócić uwagę na wykorzystywanie przez ćwiczących mapy z rozmieszczeniem batalionu.

W trakcie realizacji tego zagadnienia powinny zostać rozstrzygnięte następujące problemy:

- a) jakie jest ugrupowanie batalionu, a w tym:
- otrzymane zadanie;
  - cel działania;
  - podział sił do realizacji zadań;
  - ugrupowanie
  - kalkulacje marszowe, związane z czasem zajęcia nakazanego rejonu rozmieszczenia oddziału czat;
- b) możliwości przeciwdziałania zaskoczeniu przez przeciwnika.

2. Propozycja ubezpieczeń bezpośrednich - 40'

Studenci na podstawie wypracowanych na nauce własnej rozwiązań prezentują rozmieszczenie oddziału czat uzasadniając dokonany wybór, wskazują ma możliwości podjęcia walki, zabezpieczenia podejścia sił głównych, uniemożliwienia ruchu przeciwnika w rejon rozmieszczenia brygady.

3. Postawienie zadań dla zorganizowanych ubezpieczeń – 10'

Rozpatrując to zagadnienie ćwiczący powinni dążyć do jasnego precyzowania zadań bojowych. Pomocne mogą być odpowiedzi na następujące pytania:

- a) jakie zasadnicze zadania muszą być wykonane w czasie ubezpieczenia?
- b) jakie zadania zostały sprecyzowane przez przełożonego w rozkazie?
- c) kto, co, kiedy i w jakim celu powinien wykonać?

Realizując to zagadnienie ćwiczący powinni rozpatrzyć występowanie szeroko rozumianych ograniczeń własnego działania, zmniejszające swobodę dowódcy batalionu.

C) Część końcowa - 5'

Kończąc zajęcie należy je podsumować (temat i zagadnienia) oraz:

- ocenić:
  - (a) stopień realizacji celów zajęcia;
  - (b) przygotowanie grupy oraz indywidualne poszczególnych studentów do zajęcia;

- określić:

- (a) termin rozliczenia się studentów nieobecnych i nieprzygotowanych do zajęcia;
- (b) temat kolejnego zajęcia oraz termin instruktażu.

OPRACOWAŁ

/-/ mjr dr Marek WRZOSEK

Temat:

KIEROWANIE MARSZEM BRYGADY

I. Cele:

1. Uczyć studentów reagowania na zakłócenia, które mogą wystąpić podczas marszu oddziału.
2. Uczyć sposobów zmiany ugrupowania marszowego i konsekwentnej realizacji otrzymanego zadania.
3. Doskonalić w kalkulacjach czasowo-przestrzennych związanych z marszem oddziału.

II. Zagadnienia kształcenia:

1. Określenie korekty marszu w wyniku zakłóceń.
2. Uzasadnienie propozycji nowego ugrupowania marszowego i kalkulacji czasowo-przestrzennych.
3. Postawienie zadań dla poszczególnych elementów ugrupowania marszowego.

III. Forma: zajęcia grupowe.

IV. Czas: 2 godziny lekcyjne

V. Wskazówki organizacyjno-metodyczne:

1. Studenci pobierają i wykorzystują w przygotowaniu się do zajęć:
  - a) założenie taktyczne nr 4,
  - b) rozkaz do marszu dla 62 BZ,
  - c) Położenie wojsk 6 DZ o 020100 MARZEC - mapa 1:250 000,
  - d) dla każdego studenta: mapa 1:50 000 z przeznaczeniem na wrysowanie wariantu rozmieszczenia elementów ugrupowania brygady i batalionu.
2. Na 5-7 dni przed zajęciem, należy przeprowadzić z grupą szkoleniową instruktaż, określając zakres rozpatrywanej w czasie zajęć problematyki oraz sposób przygotowania się studentów.
3. W czasie zajęć studenci występują w roli oficerów S-3, którzy na skutek zmiany sytuacji muszą zaplanować zajęcie nowego rejonu rozmieszczenia brygady.
4. Przygotowanie studentów ukierunkować na zagadnienie 2 i 3, podkreślając ich znaczenie w sprawnej realizacji marszu oddziału.
5. Studenci w czasie zajęć występują w roli oficera S-3, powinni w związku z tym:

a) Opracować kalkulacje związane ze zmianą ugrupowania marszowego i czasem zajęcia nowego rejonu rozmieszczenia.

b) Przygotować nowe zadania dla pododdziałów.

c) Przedstawić (na folii) koncepcję rozmieszczenia i ubezpieczenia brygady w nowym rejonie.

6. Przystudiować literaturę z problematyki marszu i rozmieszczenia wojsk w rejonie.

7. Nauczyciel akademicki po przedstawieniu rozwiązania (wariantu ugrupowania) przez wyznaczonego w roli dowódcy batalionu studenta wyzwała dyskusję a zamykając ją dokonuje podsumowania.

8. Studenci, przedstawiają przygotowane w czasie nauki własnej, rozwiązania natomiast zasadnicze problemy taktyczne rozwiązują pod kierunkiem nauczyciela akademickiego w czasie zajęć, wskazując wady i zalety przyjmowanych rozwiązań.

VI. Przebieg zajęcia:

A) Część wstępna - 5'

Po podaniu tematu oraz sprawdzeniu przygotowania się studentów do zajęcia nauczyciel akademicki zapoznaje studentów z problematyką zajęć w czasie TRW. Następnie umiejscawia problematykę zajęcia w cyklu decyzyjnym. Należy wyjaśnić, że jest to etap planowania alternatywnego nakazany do zrealizowania przez dowódcę brygady po odprawie decyzyjnej. W dalszej kolejności metodą grupową ustala problemy taktyczne do rozwiązania w czasie zajęć oraz miejsce i sposób pracy.

B) Część główna - 70'

Wyznaczając do referowania każdego zagadnienia 1 lub 2 studentów, nauczyciel akademicki śledzi merytoryczną poprawność prezentowanych rozwiązań, po czym inspiruje oficerów pytaniami do wypowiedzi, ukierunkowując je na konkretne problemy taktyczne, eksponując wady i zalety prezentowanych rozwiązań i poprawność kalkulacji. Każde zagadnienie kończy krótkim omówieniem wystąpienia studenta i jego oceną.

1. Określenie korekty koncepcji marszu w wyniku zakłóceń - 20'

Podczas referowania należy zwrócić uwagę na wykorzystywanie przez ćwiczących mapy z naniesionym na nie planem marszu 32 BZ oraz koncepcją ugrupowania oddziału.

W trakcie realizacji tego zagadnienia powinny zostać rozstrzygnięte następujące problemy:

- a) jaki jest zakres zmian w ugrupowaniu marszowym brygady, a w tym:
  - cel działania;
  - proponowany podział sił;
- b) jakie problemy taktyczne stoją przed dowódcą brygady?

2. Uzasadnienie propozycji nowego ugrupowania marszowego i kalkulacji czasowo-przestrzennych - 40'

Rozpatrując to zagadnienie studenci powinni dążyć do uzyskania precyzyjnych odpowiedzi na pytania:

- a) jakie zasadnicze zadania muszą być wykonane dla zapewnienia ciągłości marszu?
- b) jakie są odległości do pokonania i z jaką szybkością należy przemieszczać poszczególne elementy ugrupowania marszowego?
- c) wykonanie jakich kalkulacji jest niezbędne dla osiągnięcia celu marszu?
- d) czy istnieją ograniczenia swobody w zakresie kalkulowanego manewru pododdziałów?

Realizując to zagadnienie studenci powinni rozpatrzyć konieczne zmiany w zakresie utrzymania średniej prędkości marszu i przestrzegania nakazanych odległości marszowych.

3. Postawienie zadań dla poszczególnych elementów ugrupowania marszowego - 10'

Dla realizacji tego zagadnienia studenci wykorzystują przygotowane na nauce własnej propozycje zadań dla poszczególnych elementów ugrupowania bojowego. Przyjęte rozwiązania prezentują w czasie zajęcia, a nauczyciel akademicki wyzwala dyskusje metodą pytań problemowych:

- a) Jakie zadania zostały określone dla poszczególnych elementów ugrupowania marszowego?
- b) W jakiej formie nowe zadania zostaną przekazane do wykonawców?

C) Część końcowa - 5'

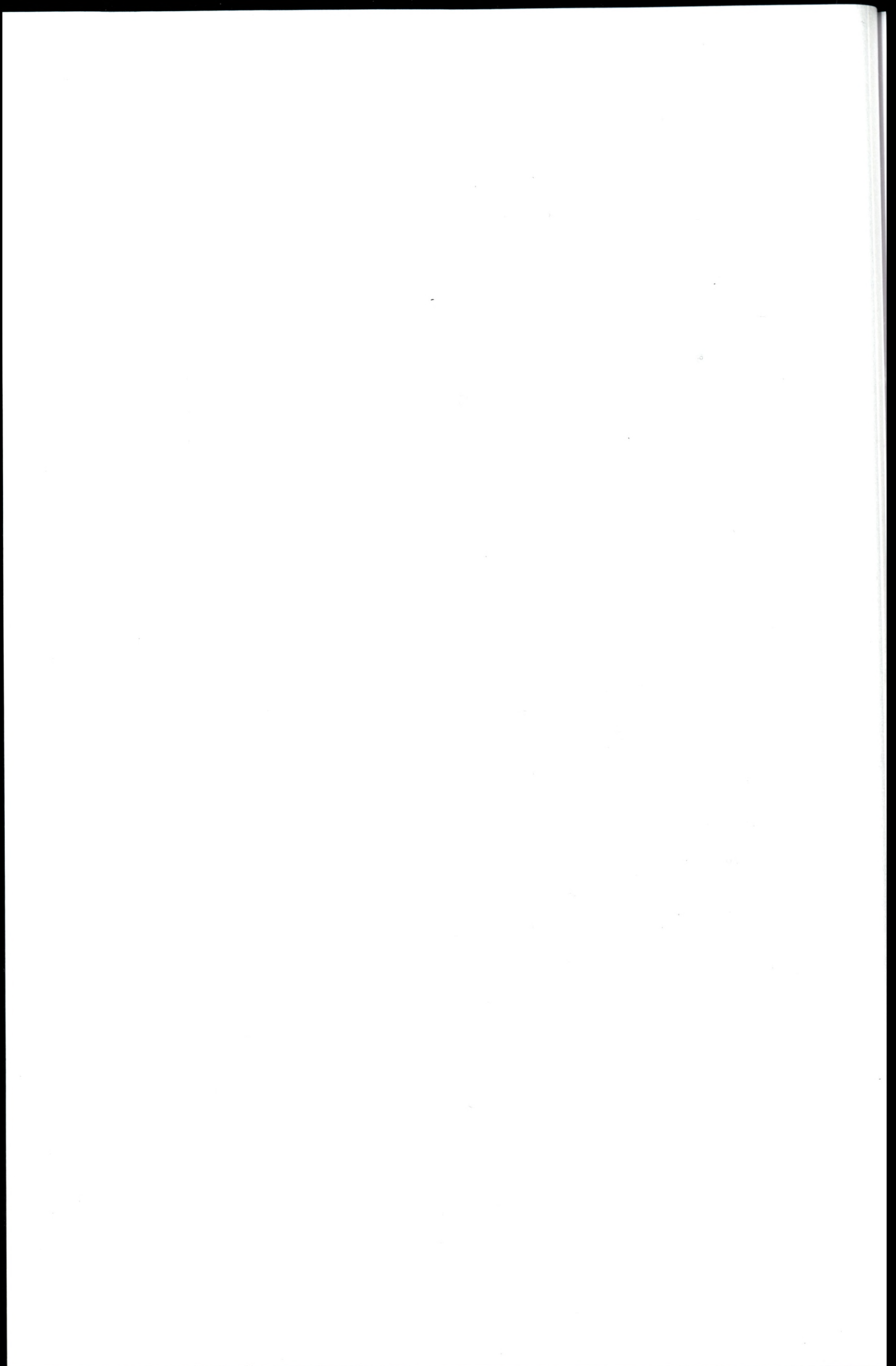
Jest to ostatnie zajęcia z TRW dotyczące problematyki kierowania marszem, kończąc cykl zajęć należy je podsumować oraz:

- ocenić:

- (a) stopień realizacji celów zajęć z TRW;
  - (b) przygotowanie grupy oraz indywidualne poszczególnych studentów do zajęcia;
  - (c) podać oceny za ćwiczenie,
- określić:
- (a) termin rozliczenia się studentów nieobecnych i nieprzygotowanych do zajęcia;
  - (b) temat kolejnego zajęcia oraz termin instruktażu z problematyki TRW.

OPRACOWAŁ

/-/ mjr dr Marek WRZOSEK

PLAN PRZEPROWADZENIA ĆWICZENIA GRUPOWEGO ZE STUDENTAMI

WWLąd. AON o specjalności wojska zmechanizowane i pancerne

Część „B”

I. TEMAT: *ORGANIZACJA OBRONY PRZEZ BRYGADĘ W OKRĄŻENIU*

II. CELE:

1. Pogłębić i ugruntować wiedzę teoretyczną oraz umiejętności jej zastosowania w praktycznym rozwiązywaniu problemów taktycznych związanych z organizacją obrony w okrążeniu.
2. Kształtować predyspozycje dowódcze i sztabowe oraz wyobraźnię taktyczną.
3. Doskonalić umiejętności opracowywania dokumentów bojowych.
4. Doskonalić studentów w zakresie oceny infrastruktury taktycznej terenu i wykorzystania jej właściwości do osiągnięcia celów działań w okrążeniu.
5. Doskonalić studentów w praktycznym zastosowaniu zasad sztuki wojennej.
6. Doskonalić umiejętności studentów w organizowaniu obrony w okrążeniu z wykorzystaniem obowiązujących procedur.

III. GŁÓWNE ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE

1. Ustalenie położenia brygady i zdefiniowanie zadania własnego.
2. Ocena warunków przygotowania i prowadzenia obrony w okrążeniu.
3. Wybór rejonów obrony w okrążeniu i określenie sposobu działania.
4. Postawienie zadań i synchronizacja działań.

IV. STRUKTURA, MIEJSCE I CZAS TRWANIA ĆWICZENIA

ĆWICZENIE TAKTYKI RODZAJÓW WOJSK

B. ORGANIZACJA OBRONY PRZEZ BRYGADĘ W OKRĄŻENIU

Nr tematu	Katedra przedmiot	Liczba godzin	Forma zajęć	Temat	Uwagi
1.	TRW/KTO/ DzTWLąd	4	Zaj. grup.	Organizacja obrony przez brygadę w okrążeniu.	

V. SKŁAD BOJOWY STRON

A. "REDLANDIA" - przeciwnik

5 KA – 10,11,12,13, 14 BZ; 15 BPanc;

120 A -5, 6, 7, DZ; 8 DPanc;

Szczegółowe dane zgodnie z indyfykatorem wojsk przeciwnika.

B. "WISLANDIA" - wojska własne

1 K – 1,2,3,4 DZ; 10,20,30 BZ; 1,2 BOT;

3 K – 5,6,7 DZ; 8BZ; 9 BPanc; 3,4 BOT;

Szczegółowe dane zgodnie z indyfykatorem składu bojowego ćwiczących.

VI. DOTYCHCZASOWE DZIAŁANIE, POŁOŻENIE WYJŚCIOWE I ZAMIARY STRON

„ REDLANDIA” - 5 KA od godziny 5.00 dnia 3.03. prowadzi operację zaczepną czterema brygadami w I rzucie. Odwodowa 14 BZ w trakcie wychodzenia z rejonu wyjściowego na drogi marszu. Na pierwszorzutowe pododdziały brygady wykonane zostało uderzenie narzutowym polem minowym. Czas wyjścia ok. 2-3 godzin.

120 Armia w trakcie zajmowania rejonu wyjściowego DĄBROWA BIAŁOSTOCKA (4856), BIAŁYSTOK, HAJNÓWKA.

5 KA prowadzi operację zaczepną czterema brygadami w pierwszym rzucie i aktualnie walczy na rubieży: PORĘBA ŚREDNIA(ED4737), MAJDAN(ED5226), 3km. płn.TOŃCZA (ED6615), 4 km. płn. KOSÓW LACKI (ED7730), STERDYŃ (ED8828), JABŁONNA (ED9815).

- 10 BZ uzyskała powpowodzeniem naciera w kierunku STOCZEK-WĘGRÓW. Brygada ma zaangażowane w walce dwa bataliony.
- 13 BZ naciera w kierunku PROSTYŃ (ED6634)-SOKOŁÓW PODLASKI. Brygada ma zaangażowane w walce wszystkie bataliony. Natarcie brygady zostało zatrzymane.
- 15 BPanc z powodzeniem naciera w kierunku: CIECHANOWIEC - SOKOŁÓW PODLASKI. Brygada ma zaangażowane w walce trzy bataliony w tym dwa bataliony czołgów. Odwodowe 152bz i 154bcz w trakcie pokonywania rzeki LIWIEC.
- 12 BZ- w trakcie pokonywania rzeki LIWIEC.

Działanie zgrupowań lądowych przeciwnika wspiera taktyczne lotnictwo bombowe, lotnictwo wojsk lądowych a także bezpilotowe środki rozpoznawcze, pododdziały miotaczy ognia. Masowo stosuje zasobniki zakłócające jednorazowego użytku oraz ściśle współdziała z mniejszością narodową prowadzącą działania nieregularne.

"WISLANDIA" – od godzin porannych 03. marca w ramach prowadzonej operacji obronnej odpiera uderzenia przeciwnika prowadząc działania opóźniające w obszarze sił przesłaniania siłami 10, 20 BZ i BOT, dążąc do rozpoznania kierunków uderzenia, dezorganizacji natarcia przeciwnika i tworząc warunki do organizacji obrony i zatrzymania go w pasach obrony pierwszorzutowych związków taktycznych korpusu.

O 031400 MARZEC działania prowadzi na rubieży POREBA (ED4637), OGRODNIK (ED5324), TCHÓRZOWA (ED6814), ROSKI (ED7023), JAKUBKI (ED7533), STERDYŃ (ED8826), JABŁONNA (ED9815). W wyniku zdecydowanego uderzenia przeciwnika na kierunkach PROSTYŃ (ED6634) – WĘGRÓW oraz KAMIENICZYK (ED9627) – SOKOŁÓW siły 10 BZ z trudem powstrzymują uderzenie i istnieje realne zagrożenie okrążenia sił głównych brygady.

Dowódca korpusu w wyniku oceny aktualnej sytuacji operacyjnej nakazał dowódcy 10 BZ „*wiązać siły przeciwnika uniemożliwiając mu potęgowanie uderzenia na kierunku największego powodzenia. Przejść do walki w okrążeniu, którą prowadzić do rana 04. marca, a następnie wyjść z niego na kierunku obrony 2 DZ. Wycofanie zabezpieczy 2 DZ i 22 bOT SOKOŁÓW. Po wykonaniu zadania do 041800 MARZEC ześrodkować się w nakazanym rejonie gdzie przystąpić do odtwarzania zdolności bojowej*”.

Na prawo skutecznie opóźnia natarcie przeciwnika 20 BZ. Na jej lewym skrzydle przeciwnik osiąga największe powodzenie. Dowódca 20 BZ zamierza posiadany odwodem wzmocnić lewy kierunek i prowadzić działania opóźniające do 040400 MARZEC.

Na lewo prowadzi działania opóźniające BOT. Przeciwnik w rejonie jej odpowiedzialności wykonał uderzenie siłami około brygady zmechanizowanej i uzyskuje największe powodzenie na kierunku PROSTYŃ (ED6634) – LIW (ED6534).

10 BZ od godzin porannych prowadzi działania opóźniające. Aktualnie znajduje się na rubieży: 2 km ptn. wsch. TCHÓRZOWA (ED6814), ROSKI (ED723), JAKUBKI (ED7533), STERDYŃ (ED8828), 2 km ptn. Wsch. GRODZISK.

Pododdziały brygady są w następującym położeniu */patrz mapa z położeniem 031400 MARZEC/*. Ponadto dowódcy brygady wiadomo:

- **101 bcz** z kOT – z powodzeniem prowadzi działania opóźniające i skutecznie powstrzymuje natarcie przeciwnika w rejonie swoich działań. Dowódca batalionu zamierza do 031800 MARZEC utrzymać zajmowaną rubież, a następnie wycofać się na kolejną rubież opóźniania.
- **103 bz** – skutecznie powstrzymuje natarcie przeciwnika w rejonie swoich działań. Na prawym kierunku przeciwnik posiada powodzenie w związku z tym dowódca batalionu zamierza wzmocnić obronę prawego skrzydła ogniem artylerii i utrzymać zajmowaną rubież, a następnie na sygnał wycofać się na kolejną rubież opóźniania w głębi pasa sił przesłaniania.
- **104 bz** z kOT w wyniku uderzenia przeważających sił przeciwnika z trudem utrzymuje nakazany rejon obrony. Dowódca batalionu ocenia, iż na jego kierunku przeciwnik będzie dążył do przerwania ugrupowania 10 BZ. Wobec powyższego dowódca 104 bz prosi o wzmocnienie jego kierunku siłami brygady co umożliwi mu zatrzymanie przeciwnika w rejonie pozycji opóźniania.
- **102 bz** – jako odwód brygady znajduje się w rejonie rozmieszczenia. Dowódca batalionu zamierza zająć nakazaną rubież i od 031800 MARZEC przejąć ciężar opóźniania przeciwnika od 101 bcz i 103 bz.
- **12 bOT** - w wyniku uderzenia przeważających sił przeciwnika nie posiada możliwości zatrzymania i opóźniania jego natarcia w związku z tym dowódca batalionu zamierza od 031800 przejść do działań nieregularnych.

VII. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE

1. Ćwiczenie z taktyki rodzajów wojsk opracowane jest na bazie ćwiczenia grupowego nr 130 – cz. „C”, pt.: *“DZIAŁANIA TAKTYCZNE (związek taktyczny, oddział, pododdział)”*.
2. Zajęcia poprzedzone będą szczegółowym instruktażem z uwypukleniem problemów taktycznych, które należy rozwiązać na nauce własnej.
3. Do zajęcia określać cel, który powinien korespondować z czasem jego trwania oraz przyjętymi metodami jego osiągnięcia.

4. Podczas zajęć przy rozwiązywaniu sytuacji taktycznych preferować metodę problemową.
5. Główny wysiłek skierowany powinien być na kształtowanie wyobraźni taktycznej studentów. Problemy taktyczne studenci rozwiązują w ramach pracy indywidualnej. Zajęcia programowe pod kierunkiem wykładowców są etapem sprawdzenia i oceny przyjętych rozwiązań. Szczególnie podkreślać i eksponować samodzielność i oryginalność rozwiązań uzasadnionych logiczną argumentacją.

OPRACOWANIE METODYCZNE ZAJĘĆ Z TAKTYKI WOJSK ZMECHANIZOWANYCH I PANCERNYCH

TEMAT: ORGANIZACJA OBRONY PRZEZ BRYGADĘ W OKRĄŻENIU

CEL:

1. Uczyć studentów walki w okrążeniu przez brygadę.
2. Doskonalić w planowaniu walki brygady zagrożonej okrążeniem.
3. Doskonalić w stawianiu zadań dla utworzonych elementów ugrupowania bojowego.

ZAGADNIENIA KSZTAŁCENIA

1. Wnioski z analizy zadania i określenie wytycznych dla oficerów sztabu.
2. Prezentowanie wariantów działania przeciwnika i użycia wojsk własnych.
3. Uzasadnienie rekomendowanego wariantu działania.
4. Propozycje zadań dla utworzonych elementów ugrupowania bojowego.

FORMA: Zajęcia grupowe z elementami ćwiczenia dowódczo-sztabowego

CZAS: 4 godziny lekcyjne

WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE

1. Na kilka dni przed zajęciem należy przeprowadzić instruktaż ze studentami, określając zakres rozpatrywanej na zajęciu problematyki oraz sposób przygotowania się.

Do zajęcia studenci pobierają:

- założenie taktyczne nr 1 „B”;
- mapę 1:50 000 - położenie wojsk 10 BZ 031400 MARZEC;

2. W ramach nauki własnej studenci przygotowują:

- mapę z sytuacją taktyczną uzupełnioną treściami z założenia oraz swoimi wnioskami wynikłymi z analizy zadania;
- meldunek sytuacyjny o 031400 MAR /ustalenie położenia/, wnioski z analizy zadania, myśl przewodnią przyszłego działania, wstępną kalkulację czasu oraz wytyczne dla sztabu do dalszego planowania;
- warianty działania w odniesieniu do otrzymanego zadania /walki w okrążeniu/, położenia brygady oraz oceny czynników wpływających na przyszłe działanie;

3. Zajęcie ma formę ćwiczenia grupowego.

4. Główny wysiłek dydaktyczny skupić na realizacji zagadnień nr 2 i 3.

5. Nauczyciel akademicki po każdym wystąpieniu kieruje, a następnie podsumowuje dyskusję (ujednolica poglądy na określony problem).

I. CZĘŚĆ WSTĘPNA – 20 min

- Sprawdzić przygotowanie się grupy do zajęć wg udzielonego instruktażu;
- Kartkówka z teorii działań w okrężeniu – pytania kontrolne
- Dokonać wprowadzenia na bazie procesu decyzyjnego – w której jego fazie się znajdujemy i co ma być efektem naszej pracy?
- Przedstawienie sytuacji o 031400 MARZEC

II. CZĘŚĆ GŁÓWNA – 140 min

A/ WNIOSKI Z ANALIZY ZADANIA I OKREŚLENIE WYTYCZNYCH DLA OFICERÓW SZTABU – 40 min

Analiza zadania jako czynność w procesie oceny sytuacji precyzuje **co i w jakim celu** należy wykonać aby zrealizować otrzymane zadanie. Aby rozwiązać ten problem i wyciągnąć właściwe wnioski należy odpowiedzieć na szereg bardziej szczegółowych pytań, które powinny doprowadzić do określenia:

1. Roli brygady w realizacji operacji obronnej korpusu - 15 min

Poszukując odpowiedzi należy:

- przeprowadzić analizę obszaru prowadzenia przyszłych działań;
- zrozumieć cel działań korpusu i sposób jego osiągnięcia;
- umiejscowić brygadę w koncepcji operacji dowódcy 1 korpusu;
  - gdzie jest punkt ciężkości działania?
  - jaka jest moja rola w osiągnięciu celu operacji?

2. Zadanie główne i cząstkowe, czego wymaga przełożony, co muszę zrobić, żeby wykonać moje zadanie – sprecyzowanie zadania własnego

Rozwiązanie tego problemu polega na rozbiorze zadania postawionego przez przełożonego na zadania cząstkowe w nim zawarte oraz na nie zapisane wprost, ale wynikające z jego treści - czyli zadania cząstkowe wynikłe z analizy zadania, a następnie określeniu tych z nich, które mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celu - tzw. zadań głównych.

- jakie zadania zostały sprecyzowane przez przełożonego w rozkazie operacyjnym?
- jakie zadania nie są wymienione ale ich wykonanie jest niezbędne dla osiągnięcia celu operacji obronnej korpusu?
- jakie zadania z wszystkich wyróżnionych mają kluczowe znaczenie?
- jak powinno brzmieć zadanie własne – wypowiedziane przez dowódcę na informowaniu operacyjnym?

3. Ograniczenia, czy istnieją ograniczenia swobody działania i jakie? Co ogranicza moją swobodę działania? Czego nie mogę robić?

Rozpatrywane tu są ograniczenia typu:

- **Czas** – rozpatrzyć co do kiedy muszę wykonać i co do kiedy powinienem zrealizować aby wykonać zadanie (analiza osi czasu);
- **Przestrzeń** – jaki obszar mi powierzono i co z tego wynika, jakie linie koordynacyjne i w jaki sposób mnie ograniczają, itp.;
- **Siły** – czy dysponuję tzn. jakie otrzymałem wzmocnienie, od kiedy jakie siły mogę użyć, jaki posiadam stan zapasów wpływający na sposób realizacji zadania itp.

✓ *Czy nastąpiły znaczące zmiany sytuacji? Czy muszę podjąć inną decyzję?*

Rozpatrując postawione pytania dowódca musi udzielić odpowiedzi w postaci wniosków:

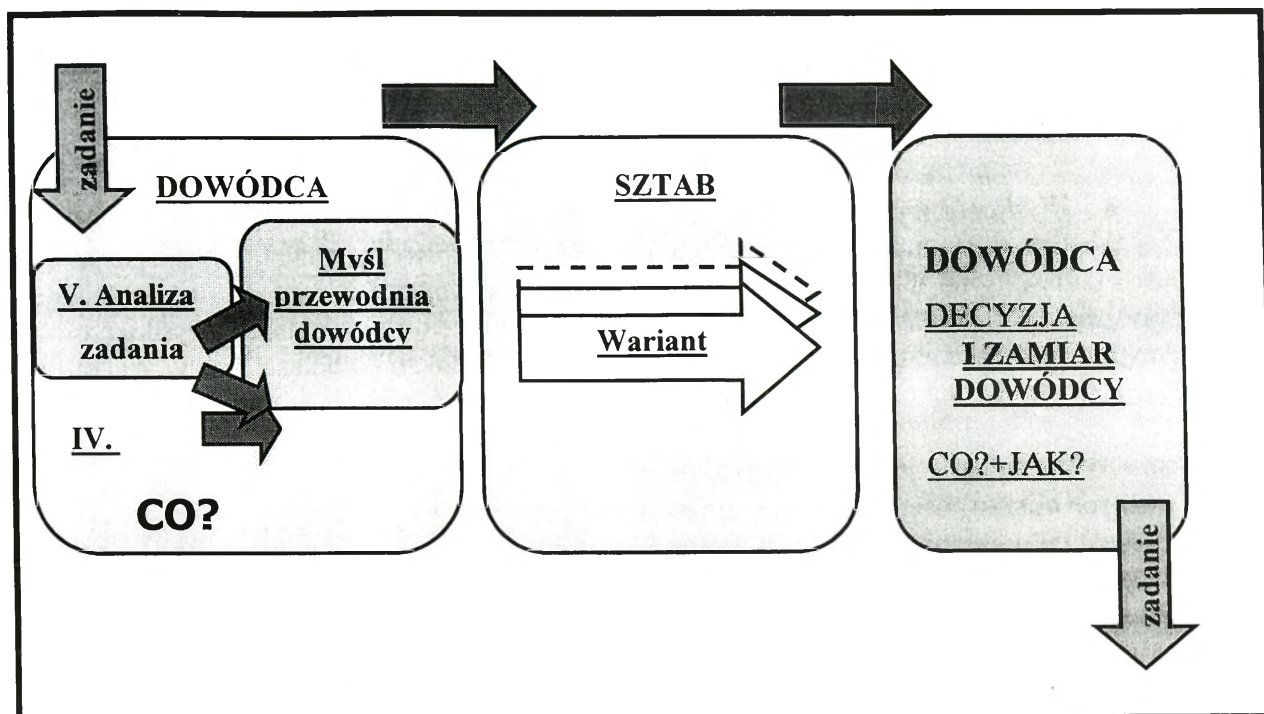
* Tak - sytuacja zmieniła się, ale mój plan jest ciągle aktualny.

* Tak - sytuacja zmieniła się: moje pierwotne zadanie jest ciągle wykonalne, ale istnieje potrzeba wniesienia poprawek do planu.

* **Tak - sytuacja zmieniła się i moje pierwotne zadanie jest niewykonalne.**

4. Prezentowanie myśli przewodniej dowódcy 10 BZ do wykonania zadania prowadzenia działań opóźniających

Myśl przewodnia - stan końcowy do jakiego dąży dowódca. Jest to związane wyrażenie celu działania. Myśl przewodnia powinna ogniskować wysiłek podwładnych - jednak nie powinna stwierdzać **jak działać** lecz co **należy osiągnąć**. Dzięki temu, w zmienionej nagle sytuacji, kiedy dotychczasowy plan okaże się do niej nieadekwatny, podwładni nadal będą wiedzieć jaki cel mają osiągnąć. Myśl przewodnia dowódcy powinna być zwięzła i jasna, a wskazując cel jaki należy osiągnąć nie może ograniczać inwencji podwładnych. Stąd też myśl przewodnia dowódcy - jako wniosek z analizy zadania - spina fazę planowania i ogniskuje wokół siebie pracę całego dowództwa.

UWAGA!

Po przedstawieniu myśli przewodniej przez jednego z oficerów zapoczątkować dyskusję w ramach, której poprzez pytania dokonuje weryfikacji przedstawionej myśli przewodniej. Po dyskusji kolejny oficer przedstawia swoją myśl przewodnią w układzie jak poprzednio, a następnie dyskusja nad przedstawionymi treściami. Efektem prowadzonej dyskusji powinno być wypracowanie optymalnej myśli przewodniej.

5. Prezentowanie kryteriów, oceny wariantów działania

Podstawowe kryteria, oraz ich znaczenie - czyli przypisane im wartości liczbowe lub procentowe, określa (jeżeli nie regulują tego odpowiednie dokumenty) dowódca lub w jego imieniu szef sztabu na informowaniu operacyjnym. Kryteria te podzielić można na trzy podstawowe grupy :

- **regulaminowe zasady działania** - do porównania wariantów można wykorzystać np. zasadę ekonomii sił, koncentracji wysiłku czy swobody działania dążąc do ustalenia, który z wariantów spełnia (stosuje) określoną zasadę w największym stopniu w stosunku do pozostałych;

- **rodzaje wojsk** - problematyka elementów wspierających i zabezpieczających działanie. Dowódca powinien określić wagę poszczególnego kryterium - rodzaju wsparcia i zabezpieczenia działań. Ustalenie wartości poszczególnych kryteriów wynika z dokonanej przez dowódcę analizy konkretnego zadania. Inną wagę będzie miało np. wsparcie ogniowe w działaniach manewrowych - gdzie będzie musiało umożliwiać „oderwanie się” od przeciwnika i będzie elementem decydującym o powodzeniu manewru, a tym samym całego zadania, inna zaś w prowadzeniu obrony stałej zakładającej uporczywe utrzymywanie terenu.

- **kryteria wynikłe z analizy zadania** - najważniejsza grupa kryteriów - będzie określać zasady, którymi powinien kierować się sztab opracowując i oceniając warianty wykonania konkretnego zadania. Nie jest to grupa stała - za każdym razem o rodzaju oraz wadze poszczególnego kryterium decydować będzie dowódca przeprowadzając analizę zadania

UWAGA:

W ramach prezentowania kryteriów doprowadzić do uzasadnienia przyjętych wartości i z czego one wynikają. *CO DLA PROWADZENIA WALKI W OKRĄŻENIU BRYGADY JEST NAJWAŻNIEJSZE?*

4. Wydanie wytycznych do pracy sztabu

Analiza zadania pozwala na sprecyzowanie przez dowódcę zadania własnego, które stanowi podstawę do dalszej pracy sztabu. Wówczas dowódca lub szef sztabu organizuje odprawę zwaną informowaniem operacyjnym, które ma na celu zapoznanie wszystkich osób funkcyjnych sztabu z aktualnym stanem informacji i wytycznymi do dalszej pracy. Wytyczne polegają na określeniu:

- sposobów działania jakie należy rozpatrzyć;
- ważnych obszarów terenu, które mają wpływ na wykonanie zadania;
- różnego typu ograniczeń, których należy przestrzegać;
- przydziału środków (np. wzmocnienia);
- głównych zadań rozpoznania;
- zasadniczych terminów (czas przedstawienia dowódcy wariantów działania oraz wydania rozkazu bojowego).

**B/ PREZENTOWANIE WARIANTÓW DZIAŁANIA PRZECIWNIKA I UŻYCIA
WOJSK WŁASNYCH ORAZ UZASADNIENIE REKOMENDOWANEGO
WARIANTU DZIAŁANIA – 60 MIN**

Część zajęcia dotyczącą wariantów sił własnych prowadzić na zasadzie wybranych etapów (elementów) odprawy koordynacyjnej dotyczących taktyki ogólnej. Studenci przygotowane w zespołach treści na nauce własnej przedstawiają w sposób następujący (*uprzedzić, iż po wystąpieniu tego zespołu będzie możliwość zadawania pytań jak też odniesienia się do przedstawianych treści*):

1. Wnioski z oceny czynników wpływających na działanie brygady – środowisko prowadzenia działań (teren, pogoda,);

Pełna ocena terenu powinna zawierać:

- ✓ określenie terenu nieprzekraczalnego;
- ✓ określenie terenu trudno przekraczalnego;
- ✓ określenie terenu przekraczalnego;
- ✓ określenie korytarzy ruchu;
- ✓ określenie dróg podejścia przeciwnika i wojsk własnych;
- ✓ określenie terenu o kluczowym znaczeniu;
- ✓ analiza możliwości prowadzenia obserwacji i ognia.

Oceniając **warunki atmosferyczne** należy określić wpływ tych warunków na teren, ludzi i sprzęt zarówno w stosunku do wojsk przeciwnika jak też wojsk własnych. Polega ona na:

- ✓ określeniu widoczności w zakresie cech pozytywnych i negatywnych prowadzenia przez przeciwnika natarcia, a przez wojska własne prowadzenia obrony (rozpoznanie, obserwacja wskazywanie celów itp.);
- ✓ określenie kierunku i prędkości wiatru obydwie czynniki mają pozytywny wpływ na siły działające "pod wiatr";
- ✓ rozważenie wpływu temperatury na ludzi i sprzęt;
- ✓ określenie wpływu opadów atmosferycznych na działanie wojsk w zakresie pokonania terenu, ograniczoną widoczność.

3. Przedstawienie prawdopodobnego działania przeciwnika

- ✓ cel działania przeciwnika;
- ✓ prawdopodobny sposób jego działania;
- ✓ skład i ugrupowanie bojowe przeciwnika wykonyującego natarcie;
- ✓ punkt ciężkości uderzenia;
- ✓ jego możliwości bojowe;
- ✓ siły przeciwnika zabezpieczające wejście sił głównych do natarcia;
- ✓ możliwości wzmocnienia przeciwnika przez siły rozmieszczone w głębi, jako relację na nasze działanie;
- ✓ siły i środki rodzajów wojsk (artylerii, saperów itp.).
- ✓ działanie przeciwnika wykraczające poza model doktrynalny
- ✓ oś czasową działania przeciwnika.

4. Przedstawienie wariantu działania sił własnych

- ✓ cel działania – myśl przewodnia dowódcy;
- ✓ kolejność i sposób osiągnięcia celu;
- ✓ sposoby wykorzystania odwodów;
- ✓ możliwość manewru;
- ✓ przyjęte ugrupowanie obronne;
- ✓ rejon kluczowy w prowadzeniu obrony w okrążeniu;
- ✓ przedstawienie kalkulacji operacyjno-taktycznych;
- ✓ przedstawienie wad i zalet
- ✓ oś czasową działania sił własnych

Po przedstawieniu jednego wariantu przez dany zespół zapoczątkować dyskusję w ramach, której zespół kolejny poprzez pytania dokonuje weryfikacji danego wariantu. Podczas dyskusji pomocne mogą być pytania:

- W jaki sposób uwzględnili myśl przewodnią?
- Do jakiego efektu ma doprowadzić działanie brygady?
- Gdzie i dlaczego określono rejon kluczowy, i w jaki sposób jest on akcentowany;
- W jaki sposób użyto posiadane wzmocnienie brygady i z czego to wynika?
- Poprzez jakie działania dowódca zamierza aby nie dopuścić do rozbicia brygady przez przeciwnika?
- W jaki sposób zrealizują zadanie *”przejsć do obrony w okrążeniu i przez co dezorganizować i opóźnić natarcie przeciwnika, a następnie w godzinach rannych 040400 MAR wycofać się wcześniej określony rejon?”*
- W jaki sposób będą realizowali wyjście z okrążenia i jaki to ma wpływ na ugrupowanie obrony brygady w okrążeniu?
- Jakie straty poniesie brygada, a jakie przeciwnik w poszczególnych etapach walki?
- W jaki sposób dokonano oceny wariantów w odniesieniu do przyjętych kryteriów? – dyskusja

Po dyskusji kolejny zespół przedstawia swój wariant w układzie jak poprzednio, a następnie dyskusja nad przedstawionymi treściami. Nie odnosić się do wariantów działania oraz wad i zalet ponieważ ma to być przedmiotem rozpatrywania przez studentów na odprawie decyzyjnej.

C/ OKREŚLENIE ZAMIARU ORAZ POSTAWIENIE ZADAŃ DLA UTWORZONYCH ELEMENTÓW UGRUPOWANIA BOJOWEGO – 40 MIN

Zajęcia dotyczące podjęcia decyzji i postawienia zadań traktować jako ciągłe przedsięwzięcie pracy dowództwa i sztabu brygady. Dla celów organizacyjnych zajęcia przeprowadzić jako wybrane elementy odprawy decyzyjnej:

- ✓ **Wskazanie wariantu rekomendowanego /przedstawienie i uzasadnienie tabeli porównawczej/ - szef sztabu.**
- ✓ **Pytania do oficerów sztabu dotyczące wariantów działania - dowódca.**
- ✓ **Wybór wariantu (decyzja), ogłoszenie zamiaru działania - dowódca.**
- ✓ **Postawienie zadań podległym dowódcom (w tym sprecyzowanie podziału sił i elementów dowodzenia i koordynacji działań) - dowódca.**
- ✓ **Określenie zasadniczych elementów w zakresie zabezpieczenia logistycznego - szef Centrum Zabezpieczenia Działań.**
- ✓ **Przedstawienie organizacji dowodzenia i łączności - szef sztabu, szef Zespołu Łączności i Informatyki Centrum Wsparcia Dowodzenia.**
- ✓ **Podsumowanie wydanie wytycznych do dalszej pracy sztabu - dowódca, szef sztabu.**

Finałem odprawy decyzyjnej jest dokonanie przez dowódcę wyboru jednego z przedstawionych mu przez sztab **wariantów działania** i ogłoszenie go jako swojej **decyzji**. Na bazie tej decyzji dowódca określa swój **zamiar działania**, który musi zawierać jego **myśl przewodnią**.

Struktura zamiaru ogłaszanego przez dowódcę na koniec odprawy decyzyjnej nie jest sformalizowana, powinien on jednak obejmować następujące informacje:

- *myśl przewodnią dowódcy (jeżeli nie została przypomniana na początku odprawy);*
- *sposób wykonania zadania (w razie potrzeby podzielony na fazy /etapy/), w tym miejsce (sposób) skupienia głównego wysiłku;*
- *podział sił;*
- *priorytety wykorzystania sił i środków wsparcia i zabezpieczenia działań.*

III. CZĘŚĆ KOŃCOWA – 10 min

- *ocena realizacji założonego celu;*
- *ocena przygotowania i aktywności studentów na zajęciach;*
- *dokonać podsumowania zajęć;*
- *udzielenie instruktażu do kolejnych zajęć.*

OPRACOWAŁ

*kpt. dr Grzegorz SOBOLEWSKI*Wydrukowano w 10 egz.

Egz. nr 1-10 – Bibl. Gł. DZN

Wyk. kpt. G. SOBOLEWSKI

Druk AON nr 423/WW

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

Egz. nr . . .

Dla nauczycieli akademickich i studentów

ĆWICZENIE NR 130

TAKTYKA RODZAJÓW WOJSK

wojska zmechanizowane i pancerne

**DZIAŁANIA TAKTYCZNE
(ODDZIAŁ, PODODDZIAŁ)**

KIEROWANIE MARSZEM BRYGADY

Założenie taktyczne nr 1 „A”

Mapa:

1:250 000	NN-34-8;	NN-34-9;
	NN-34-11;	NN-34-12;
	NM-34-2;	NM-34-3;
	NM-34-5	NM-34-6

1:50 000	N-34-92-A,B;	N-34-92-C,D
	N-34-93-A,B	N-34-93-C,D;

I. SYTUACJA OGÓLNA

REDLANDIA

Państwo leżące w centrum Europy, ludność ok. 40 mln. Stolica – Bratysława. Nie ma bezpośredniego dostępu do morza Bałtyckiego co w znacznym stopniu ogranicza rozwój ekonomiczny. Posiada dobrze rozwinięty przemysł lekki, i przetwórczy, oraz bogate złoża węgla, rudy metali i siarki. Wymiana handlowa odbywa się drogą morską, tranzytem przez Ruslandię i Mazurię.

Redlandia jest państwem ekonomicznie niezależnym i zaliczonym do czołówki gospodarczej i militarnej w Europie. Państwo o ustroju demokratycznym, prezydenckim. Głową państwa jest prezydent, który jest zarazem szefem rządu. Reprezentacją społeczeństwa jest Zgromadzenie Narodowe, które sprawuje władzę ustawodawczą. Wybory w 1999 roku wygrała partia nacjonalistyczna Zjednoczenie Narodowe, która posiada większość w Zgromadzeniu Narodowym, co umożliwiło samodzielne utworzenie rządu większościowego. Zmiana konstytucji i innych aktów prawnych doprowadziła do wprowadzenia w państwie silnych rządów dyktatorskich. Zapoczątkowała także stopniowe ograniczanie swobód obywatelskich.

Redlandia od początku roku nasiliła na forum międzynarodowym działalność propagandową wymierzoną przeciwko Mazurii. Od stycznia, w ramach ćwiczeń, bez udziału obserwatorów wojskowych państw sąsiednich, rozmieszcza część jednostek wojsk operacyjnych w rejonie przygranicznym. Jednocześnie zwiększa liczebność sił obrony terytorialnej. W formacjach obrony cywilnej zwiększono intensywność szkolenia doskonalącego z zakresu ewakuacji ludności, udzielania pomocy w rejonach zniszczeń i akcji ratowniczo-poszukiwawczych.

W lutym zakończono ogólnokrajowe ćwiczenia Obrony Cywilnej i do tej pory nie rozformowano zmobilizowanych sił Policji, służby medycznej, straży pożarnej oraz przemysłowej. Zakłady przemysłowe zostały przestawione na produkcję zbrojeniową.

MAZURIA

Państwo nadmorskie, liczące ok. 30 mln. mieszkańców ze stolicą w Warszawie. 90% mieszkańców państwa stanowi rdzenna ludność mazurowie. Największą grupę mniejszości narodowej stanowią redlandczycy, których jest około 300 tys. Zamieszkują oni tereny w pobliżu granicy z Redlandią

Państwo bogate w złoża ropy naftowej, rudy metali i pierwiastków promieniotwórczych. Najlepiej rozwinięty jest przemysł stoczniowy, ciężki, elektroniczny oraz przetwórstwo. Podstawą egzystencji państwa jest eksport przetworzonych płodów rolnych co stanowi gro wpływów do budżetu państwa. Przez porty Mazurii przechodzi tranzytem około 30% eksportu Redlandii oraz 2/3 jej importu, w tym ropy naftowej i jej przetworów.

Mazuria jest republiką o ustroju demokratycznym. Na czele państwa stoi Prezydent oraz rząd. Władzę ustawodawczą sprawuje Konwent Seniorów, w skład którego wchodzi 300 przedstawicieli partii politycznych i stowarzyszeń reprezentujących społeczeństwo (w tym mniejszości narodowe), wybieranych w wyborach powszechnych co cztery lata. Obecnie rząd tworzy koalicja Partii Ludowo-Demokratycznej i Partii Socjaldemokratycznej, która posiada większość w parlamencie. Swoboda prasy, działalność związkowa oraz poszanowanie zasad demokracji stwarzają dobre warunki działania wszystkim partiom politycznym, stowarzyszeniom i organizacjom.

Mazuria w związku z zaostrzoną sytuacją międzynarodową, prowadzi mobilizacyjne rozwinięcie i ćwiczenia zgrywające. Jednostki wojsk operacyjnych realizują przegrupowanie operacyjne do swoich rejonów odpowiedzialności. Wojska obrony terytorialnej zabezpieczają manewr wojsk operacyjnych i rozwijają pododdziały forteczne. W dużych aglomeracjach miejskich i zakładach przemysłowych rozpoczęto ćwiczenia Obrony Cywilnej.

II. SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA

REDLANDIA kończy operacyjne rozmieszczanie jednostek bojowych. Intensyfikuje działalność rozpoznawczą w rejonach przygranicznych. Lotnictwo rozpoznawcze wykonuje systematyczne loty na niskiej wysokości wzdłuż granicy państwowej. Wykorzystując lokalne rozgłośnie radiowe i telewizyjne emituje audycje deprecjonujące wyszkolenie i uzbrojenie armii państw sąsiednich.

MAZURIA – 62 BZ w ramach działań demonstracyjnych, po mobilizacyjnym rozwinięciu, wykonała marsz do rejonu ześrodkowania, odtwarza zdolność bojową, sztab dywizji prowadzi trening sztabowy pk.: „BIAŁE MAZURY”. 62 BZ (ćwicząca) przebywa w rejonie rozmieszczenia, z meldunków od podwładnych dowódcy brygady wiadomo:

- a) 621 bcz zajął rejon (według decyzji ćwiczących studentów). Samochód plutonu zaopatrzenia zderzył się z cywilnym pojazdem osobowym, ranni kierowcy znajdują

się w batalionowym punkcie opatrunkowym. W rejon rozmieszczenia batalionu przybyła grupa operacyjna Żandarmerii Wojskowej i Policji.

Straty batalionu:

- w stanie osobowym: 2 żołnierzy rannych wymaga hospitalizacji;
- w sprzęcie: zniszczony samochód C-T – 1 szt.;
uszkodzony czołg – 1 szt.

b) 622 bz zajął rejon (według decyzji ćwiczących studentów). W rejonie batalionu rozprzestrzenia się pożar spowodowany podpaleniem zagajnika leśnego, do walki z ogniem skierowano dwa plutony zmechanizowane oraz wezwano straż pożarną. Sprawcy podpalenia zostali ujęci przez żołnierzy i przekazani ŻW.

Straty batalionu:

- w stanie osobowym: 3 żołnierzy poparzonych wymaga hospitalizacji;
- w sprzęcie: uszkodzony samochód C-T – 1 szt.;
uszkodzony trener – 1 szt.

c) 623 bz (ćwiczący) zajął rejon (według decyzji ćwiczących studentów). W rejonie batalionu trwa załadunek amunicji do BWP, oraz uzupełnianie zapasów żywności i paliwa. W nocy z broni myśliwskiej postrzelono jednego z żołnierzy patrolu.

Straty batalionu:

- w stanie osobowym: 1 żołnierz z raną postrzałową odwieziony do szpitala;
- w sprzęcie: uszkodzony samochód C-T – 1 szt.;
bwp wymaga remontu średniego.

d) 624 bz zajął rejon (według decyzji ćwiczących studentów). W rejonie batalionu lądował awaryjnie śmigłowiec rozpoznawczy 6DZ, trwa akcja ratunkowa.

Straty batalionu:

- w stanie osobowym: 5 żołnierzy rannych
- w sprzęcie: zniszczony samochód cysterna – 1 szt.;
uszkodzony bwp i samochód ciężarowy.

e) położenie pozostałych pododdziałów brygady zgodnie z propozycją studentów.

III. DANE DODATKOWE

1. Rozkaz operacyjny dowódca 623 batalionu otrzymał 020100 MARZEC na SD brygady.
2. Szczegółową organizację wojsk własnych przedstawiają załączniki do założenia taktycznego nr 1.
3. Warunki meteorologiczne jak w czasie trwania ćwiczenia. Wschód i zachód słońca według kalendarza.

IV. PRACA DO WYKONANIA

1. Pobrać z magazynu map – mapy 1: 250 000 (Położenie wojsk 6 DZ 020100 MARZEC) oraz 1: 50 000 (mapa sytuacyjna dowódcy batalionu), na której wrysować rozmieszczenie pododdziałów brygady oraz rozmieszczenie pododdziałów batalionu w rejonie ześrodkowania, mapy przygotować do pracy.
2. Po zapoznaniu się z sytuacją na mapach i z ROZKAZEM DO MARSZU DOWÓDCY 62 BZ, przygotować:
  - (a) zestawienie sił i środków batalionu jako awangardy
  - (b) wariant ugrupowania awangardy z uzasadnieniem,
  - (c) kalkulacje związane z czasem wyjścia z rejonu i przekroczenia linii wyjściowej.Opracować następujące zagadnienia:
  - (a) Rola batalionu w realizacji marszu oddziału.
  - (b) Zadania główne i cząstkowe oraz ich znaczenie dla osiągnięcia celu marszu.
  - (c) Ograniczenia swobody działania.
  - (d) Sprecyzowane zadanie własne.
  - (e) Wytyczne do pracy dla oficerów sztabu.
  - (f) Kalkulacja czasu.
3. Przystudiować w dostępnej literaturze zagadnienia dotyczące problematyki marszu i ubezpieczenia wojsk w rejonie rozmieszczenia.
4. Szczegółowych wytycznych do zajęć z taktyki ogólnej i rodzajów wojsk udziela nauczyciele akademicy.

ZAŁĄCZNIKI:

1. Identyfikator składu bojowego wojsk MAZURII

2. Zasadniczy sprzęt bojowy strony ćwiczącej.
3. Sytuacja polityczna konfliktu (szkic).
4. Położenie wojsk 6 DZ 020100 MARZEC (mapa 1 : 250 000 – oddzielne wydawnictwo)

OPRACOWAŁ

(-) mjr dr Marek WRZOSEK

IDENTYFIKACJA SKŁADU BOJOWEGO WOJSK MAZURII

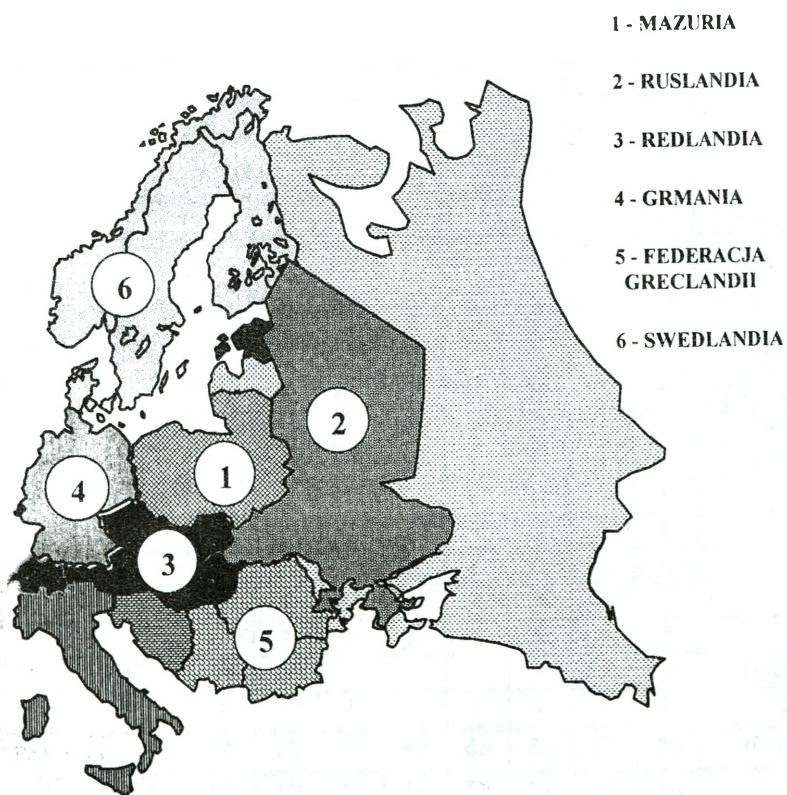
ZO	ZT	ODDZIAŁY	PODODDZIAŁY	
1	2	3	4	
7 KZ	6DZ	61 Bpanc	61 bdow, 611, 612, 613 bcz, 614 bz, 61 das, 61dplot, 61 kr, 61 ksap, 61 blog, 61plopchem	
		62 BZ	62 bdow, 621 bcz, 622, 623, 624 bz, 62 das, 62 bappanc, 62 dplot, 62 kr, 62 ksap, 62 blog, 62 plopchem	
		63 BZ	63 bdow	kłacz, koirr, klog
			631 bcz	1,2,3 kez, płacz, plr, klog
			632 bz	1,2,3 kz, kwsp, płacz, plr klog
			633 bz	1,2,3 kz, kwsp, płacz, plr klog
			634 bz	1,2,3 kz, kwsp, płacz, plr, klog
			63 das	1,2,3 bas, badow, klog
			63 bappanc	1, 2, 3 plppanc
			63 dplot	1, 2, 3, bplot, plzaop, plrem, plmed, pldow
			63 kr	1, 2, 3, 4 plr, plr motocykl.
			63 ksap	drinż, plmin, 1, 2 plsap, pldm, plminż, plzaop
			63 plopchem	1, 2, 3, 4 drsk, 1, 2 drlsk, OAS
63 blog	pldow, krem, kmed, kzaop			
<i>Jednostki dywizyjne</i>	6 bdow	1, 2 kłacz, krlk, koirr, WSP, klog		
	6 pa	dar, das, das		
	6 kopchem	plrsk, 1 pllsk, 2 pllsk, plzab,		
	6 pplot	Bdow, 1, 2, 3, 4 bplot, daplot (1, 2, 3 bplot, pldow), bt, krem, kzop, kmed.		
	6 br	1 kr, 2 kr, 3 kr, płacz, plrem, plzaop, plmed, GRPow.		
	6bsap	pldow, kpont, kdm, 1, 2 ksap, kt, kmin, plzaop, plrem, plmed.		
	6 eśl	klśrozp, klśłacz		
	6 Kwe	pldow, plrrad, plnrad, plzakl.		
	6 plog	kdow, brem, bmed, bzaop		
	6 Bżw	kdow, 1Kżw, 2 Kżw, 3 Kżw, klog		
	7 DZ	71 Bpanc	71 bdow, 711, 712, 713 bcz, 714 bz., 71 das, 71 dplot, 71 kr, 71 ksap, 71 blog, 71 plochem	
72 BZ		72 bdow, 721 bcz, 722, 723, 724 bz, 72 das, 72 bappanc, 72 dplot, 72 kr, 72 ksap, 72 blog, 72 plochem		

	73 BZ	73 bdow, 731 bcz, 732, 733, 734 bz, 735 das, 73 bappanc, 73 dplot, 73 kr, 73 ksap, 73 blog, 73 plochem
	<i>Jednostki dywizyjne</i>	2 bdow, 2 pa, 2 pplot, 2 br, 2 bsap, 2 plog, 2 eśl, 2 kWE, 2 bŻW
8 DZ	81 BPanc	81 bdow, 811, 812, 813 bcz, 814 bz, 81 das, 81 dplot, 81 kr, 81 ksap, 81 blog, 81 plochem
	82 BZ	82 bdow, 821 bcz, 822,823,824 bz, 82 das, 82 bappanc, 82 dplot, 82 kr, 82 ksap, 82 blog, 82 plochem
	83 BZ	83 bdow, 831 bcz, 832, 833, 834 bz, 83 das, 83 bappanc, 83 dplot, 83 kr, 83 ksap, 83 blog, 83 plochem
	<i>Jednostki dywizyjne</i>	8 bdow, 8 pa, 8 pplot, 8 br,8 bsap, 8 plog, 8 eśl, 8 kWE, 8 bŻW
21 BZ		21 bdow, 211 bcz, 212, 213, 214 bz, 21 das, 21 dar, 21 dappanc, 21 dplot, 21 kr, 21 ksap, 21 blog,
31 BZ		31 bdow, 311 bcz, 312, 313, 314 bz, 31 das, 31 dar,30 dappanc, 31 dplot, 31 kr, 31 ksap, 31 blog,
Jednostki korpusne	7BA	1 dRT, 2 das, 3 das, 4 dar, 5 dar,
	7 pplot	bdow, 1, 2, 3, 4, 5 bplot, 1 daplot (1, 2, 3, bplot, pldow), bt, krem, kzaop, kmed.
	7 BSap	kdow, 1, 2, 3 bsap, bmin, brozm, bminż, kmask, kzop, krem, kmed,
	7 pdm	kdow, 1, 2, 3 bdm, bpont, kzaop, krem, kmed.
	7 popchem	kdow, brsk, 1, 2 blsk, bzad, blog, ZRCh (Zespół Ratownictwa Chemicznego).
	7 pśb	
	7 prozp,	kdow, 1, 2, 3, 4 kr, kWE, kśm, kzaop, kmed, krem.
	7 prel	brrel, bzt, bzrlk, GAD, kdow.
	7 bs	gr. dow, kspec, k. dlaekiego rozp., kdyw-rozp, kwsp, kobs, kśm.
	7 GDPsych	dowództwo, sekcje: nasłuchu, nagrań, poligraficzna, oddziaływania bezposredniego
	7 ebsr	kdow, 1, 2, 3 kBŚR, sekcja log.
	7 BLog	bdow, 1,2 bzaop, bzmpps, 1,2 btr, krd, kmt, 1,2 brem, bes, 1,2 bwmed, 1,2 kss
	7 pdow	

ZASADNICZY SPRZĘT BOJOWY STRONY ĆWICZĄCEJ

wyszczególnienie	bdow	bcz	bz	bz	bz	das	bappanc	daplot	kr	ksap	blog	razem
Czołg T-72		30										30
BWP			30	30	30							90
BWP-1K			1	1	1							3
122 mm hbs 2S1						18						18
ZSU-23-4								4				4
TRI										1		1
Spycharka szybkobieżna BAT										2		2
Most czołgowy BLG										2		2
WZT		1										1
WPT Mors			1	1	1							3
MTLB										1		1
RAZEM poj. gąsienicowych		31	32	32	32	18		4		6		155
BRDM-2 / BRDM-2 rs		2	2	2	2				10			18
BRDM R-5									6			6
Wozy dowodzenia	4	1										5
9P 133 Małutka							6					6
120 mm moździerz wz. 38/43			6	6	6							18
ZU-23-2								8				8
57 mm armata plot. S-60								4				4
RSWP NUR-21								1				1
Sycharko-ładowarka SŁ-34										5		5
Koparka samochodowa K-407										3		3
Most towarzyszący SMT-1										4		4
Żuraw samochodowy										2	1	3
Ciągnik kołowy	3		7	7	7		14	5				43
Ciągnik kołowy ewakuacyjny											8	8
Samochód ciężarowo-terenowy	26	22	32	32	32	19	20	20	1	42	118	364
Samochód ciężarowo-szosowy											62	62
Samochód osobowo-terenowy	14	2	2	2	2	10	2	2			5	41
Motocykl	1	4	4	4	4	1			10			28
Cysterna paliwowa	1	3	2	2	2		1	1			15	27
Warsztat	2	3	3	3	3	2	1	1		1	31	50
Samochód służby zdrowia	2	4	4	4	4	2	2	2			11	35
Inne pojazdy kołowe	5	1	2	2	2	1	1			2	7	23
Agregat prądotwórczy PAD-16											5	5
Elektrownia oświetleniowa	3	1	1	1	1	1	2	1		1	3	15
RAZEM pojazdów kołowych	61	43	65	65	65	36	61	45	27	60	266	794
OGÓLEM POJAZDÓW	61	74	97	97	97	54	61	49	27	66	184	949

SYTUACJA POLITYCZNA KONFLIKTU

Wydrukowano w 60 egz.

Egz. nr 1-10 – Dokumentacja ćwiczenia nr 130– Taktyka rodzajów wojsk

Egz. nr 11-60 – Bibl. Gł. DZN

Wyk. mjr Marek WRZOSEK

Druk AON nr 424/WW

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

Egz. nr . . .

Dla nauczycieli akademickich i studentów

ĆWICZENIE NR 130

TAKTYKA RODZAJÓW WOJSK

wojska zmechanizowane i pancerne

**DZIAŁANIA TAKTYCZNE
(ODDZIAŁ, PODODDZIAŁ)**

KIEROWANIE MARSZEM BRYGADY

Założenie taktyczne nr 2 „A”

Mapa:

1:250 000 NN-34-8; NN-34-9;
NN-34-11; NN-34-12;
NM-34-2; NM-34-3;

1:50 000 M-34-17-A,B; M-34-17-C,D;
M-34-18-A,B; M-34-18-C,D;
M-34-29-A,B; M-34-30-A,B;

I. SYTUACJA OGÓLNA

REDLANDIA przechodzi na struktury wojenne, kończy operacyjne rozwinięcie i przegrupowanie wojsk do rejonów wyjściowych. Jednostki wojsk operacyjnych rozmieszczone zostały w odległości 40-60 km od granicy państwowej.

Lotnictwo dokonuje lotów rozpoznawczych wzdłuż granicy państwa, prowadząc rozpoznanie optyczne i radioelektroniczne. Szczególną intensyfikację działań lotnictwa rozpoznawczego wojsk lądowych stwierdzono na odcinkach granicy strzeżonej przez Nadwiślański Oddział Straży Granicznej.

Mniejszość narodowa Redlandii zamieszkująca na terenie Mazurii dopuszcza się do szeregu prowokacji. Zorganizowała własną Straż Obywatelską mającą za zadanie obronę redladczyków przed „szykanami” Rządu Mazurii. Stworzyła także na terenach przygranicznych własny parlament. Na terenach przygranicznych odnotowano wiele incydentów mogących przyczynić się do wybuchu konfliktu zbrojnego.

W dniu wczorajszym Rząd Redlandii wydalil z kraju pięciu przedstawicieli dyplomatycznych Mazurii. W uzasadnieniu podjętych działań podkreślano ich działalność wywiadowczą oraz rozpowszechnianie totalitarnej propagandy.

MAZURIA - na granicznej Wiśle stwierdzono dużą ilość szybkich łodzi motorowych często naruszających wody terytorialne szczególnie w godzinach nocnych. W ostatnich dniach ujęto i deportowano do Redlandii cztery kilkunastoosobowe grupy zbłąkanych turystów wyposażonych w profesjonalny sprzęt fotograficzny i środki łączności dalekiego zasięgu. Zestrzelenie w dniu wczorajszym jednego z naruszających przestrzeń powietrzną samolotów spowodowało 10-minutowy ostrzał przez Redlandię stanowisk obrony przeciwlotniczej. W nocy w jednej z przygranicznych wiosek JANOWIEC (EB6186) miał miejsce napad zbrojny na posterunek Straży Granicznej. Odnotowano liczne protesty mniejszości narodowej Redlandii zarzucającej hamowanie ruchu turystycznego i brutalne łamanie praw człowieka przez policję Mazurii. Stwierdzono rozmieszczenie w strefie nadgranicznej połowych rozgłośni radiowo-telewizyjnych nadających program „Słowiński Głos”.

II. SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA

REDLANDIA - Straż graniczna stwierdziła przypadki przenikania na terytorium Mazurii agentów służb specjalnych, którzy z grup mniejszości narodowych tworzą zbrojne ugrupowania bojowe. Na obszarach przygranicznych z lokalnych rozgłośni radiowych emitowane są audycje, w których kwestionowane są możliwości obronne państwa i zdolność bojowa sił zbrojnych do odparcia agresji. Z doniesień Policji wynika, że nasiliła się działalność dywersyjna i sabotażowa oraz zdecydowanie wzrosła liczba napadów na wartowników straży przemysłowej i funkcjonariuszy straży miejskiej w celu zaboru broni, przypadki takie zanotowano w RADOMIU, PIONKACH i KOZIENICACH.

MAZURIA – Związki taktyczne 7 K po mobilizacyjnym rozwinięciu przeprowadziły zgrywanie bojowe i przemieszczają się rejonami wyjściowymi do dalszego działania w zależności od rozwoju sytuacji międzynarodowej. 6 DZ po zakończeniu szkolenia poligonowego znajduje się w marszu do nowego rejonu ześrodkowania. W czasie postoju w pododdziałach 62 BZ stwierdzono dużą ilość ulotek propagujących sukcesy gospodarcze Redlandii i nawołujących do obalenia rządu Mazurii.

62 BZ po zakończeniu mobilizacyjnego rozwinięcia i zrealizowaniu zajęć zgrywających przemieszcza się na czele sił głównych do nakazanego rejonu. W trakcie marszu w m. PRZASNYRZ liczna grupa młodzieży (ok. 150 osób) zablokowała ruch kolumny stawiając blokady na drodze, doszło do starć z żołnierzami, dzięki szybkiej interwencji miejscowej policji udało się odblokować ulice miasta.

624 bz (ćwiczący) w marszu na drodze do rejonu ześrodkowania czołem GRZMIĄCA 9DC8318)

Położenie innych pododdziałów brygady według decyzji ćwiczących.

III. DANE DODATKOWE

1. 624 bz realizuje otrzymane zadanie, z którego dowódcy batalionu wiadomo:
  - a) całością sił batalionu zająć rejon – według decyzji ćwiczących,
  - b) ubezpieczyć zajęty rejon z kierunku wschodniego,

- c) wydzielić do działania jako odwód brygady dwa plz, które utrzymywać w rejonie rozmieszczenia w gotowości do działania na sygnał „ZAPORA”
2. Z uzyskanych informacji od administracji terenowej wiadomo, że na obszarze powiatu zanotowano wzmożoną działalność dywersyjną i sabotażową, szczególnie w miejscowościach PIONKI i RADOM.
3. W miejscowości DRZEWICA stwierdzono pracę nielegalnej rozgłośni radiowej małego zasięgu, która nawołuje do blokady ruchu jednostek wojskowych i dezorganizacji działania systemu kierowania ruchem wojsk.

IV. PRACA DO WYKONANIA

1. Na podstawie kalkulacji przygotować na folii położenie kolumny na drodze nr 2.
2. Przygotować do pracy mapy, na które nanieść niezbędne informacje z założenia.
3. Przygotować koncepcję rozmieszczenia w rejonie (wariant na folii z uzasadnieniem).
4. Skalkulować przewidywany czas zajęcia rejonu.
5. Wydzielić siły do ubezpieczenia, opracować zadania dla pododdziałów batalionu i wyznaczyć drogi manewru w rejonie rozmieszczenia.
6. Opracować uzasadnienie przyjętych rozwiązań wraz z niezbędnymi kalkulacjami.

OPRACOWAŁ

(-) mjr dr Marek WRZOSEK

Wydrukowano w 60 egz.

Egz. nr 1-10 – Dokumentacja ćwiczenia nr 130 – Taktyka rodzajów wojsk

Egz. nr 11-60 – Bibl. Gł. DZN

Wyk. mjr Marek WRZOSEK

Druk AON nr 425/WW

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

Egz. nr . . .

Dla nauczycieli akademickich i studentów

ĆWICZENIE NR 130

TAKTYKA RODZAJÓW WOJSK
wojska zmechanizowane i pancerne

DZIAŁANIA TAKTYCZNE
(ODDZIAŁ, PODODDZIAŁ)

KIEROWANIE MARSZEM BRYGADY

Założenie taktyczne nr 3 „A”

Mapa:

1:250 000 NN-34-8; NN-34-9;
NN-34-11; NN-34-12;
NM-34-2; NM-34-3;

1:50 000 M-34-17-A,B; M-34-17-C,D
M-34-18-A,B M-34-18-C,D;
M-34-29-A,B M-34-30-A,B

I. SYTUACJA OGÓLNA

REDLANDIA lansując tezę o nietolerancji religijnej i chaosie gospodarczym w Mazurii sabotuje rozmowy pokojowe dążąc do ich całkowitego zerwania. Sytuację zaogniają incydenty graniczne oraz prowokacje mniejszości narodowych. Personel dyplomatyczny REDLANDII został odwołany na konsultacje. Od trzech miesięcy stwierdzono intensywne zakupy interwencyjne części zamiennych i uzbrojenia oraz wzmożone dostawy ropy naftowej. Zakłady przemysłowe zostały przestawione na produkcję zbrojeniową. W ostatnich dniach maja zakończono ogólnokrajowe ćwiczenia Obrony Cywilnej i do tej pory nie rozformowano zmobilizowanych sił Policji, służby medycznej, pożarniczej oraz Straży Przemysłowej. W ubiegłym miesiącu ujawniono podpisanie kontraktów na zakup w jednym z państw arabskich przeciwlotniczych zestawów rakietowych oraz sześciu śmigłowców walki elektronicznej. Siły Zbrojne pod pozorem ćwiczeń „DUNAJEC” częścią sił ześrodkowały się w rejonie na południe od granicy tworząc zgrupowanie uderzeniowe „GORLICE”.

REDLANDIA - Związki taktyczne i oddziały pierwszego rzutu operacyjnego w ramach poprawy położenia są przegrupowane w nowe rejony rozmieszczenia gdzie po mobilizacyjnym rozwinięciu osiągną pełną zdolność bojową. Stwierdzono jednostki operacyjne w rejonach PRZEWORSK (3 DZ), ŁAŃCUT (28 BZ), LEŻAJSK (14 BPanc), TARNÓW (12 BZ) DĘBICA (36 ppont).

W lotnictwie i wojskach rakietowych wprowadzono gotowość bojową drugiego stopnia, samoloty i śmigłowce bojowe dokonują manewru na zapasowe lotniska. Nasileniu uległa walka elektroniczna, szczególnie w zakresie rozpoznania i namierzania.

W głębi kraju Redlandia wzmocniła ochronę obiektów wojskowych i przystąpiła do zasadniczego procesu mobilizacyjnego. Z rejonów przygranicznych pod pozorem klęski żywiołowej (wiosenne roztopy i zalewy wód rzecznych) przeprowadzana jest ewakuacja ludności cywilnej. W środkach masowego przekazu i na arenie międzynarodowej przedstawiciele rządu Redlandii rozpoczęli intensywną pracę dezinformacyjną i propagandową nakierowaną na pozyskanie przychylności państw sąsiednich i ONZ.

MAZURIA - Pod pozorem ćwiczeń część sił natychmiastowego reagowania została ześrodkowana w rejonach przygranicznych. Związki taktyczne i oddziały zasadniczych sił obrony w ramach poprawy położenia przegrupowywane są w nowe rejony ześrodkowania

gdzie po skrytym mobilizacyjnym rozwinięciu osiągną zdolność bojową. W lotnictwie i wojskach raketowych wprowadzono pełną gotowość bojową, samoloty i śmigłowce bojowe przebazowane zostały na zapasowe lotniska. Nasileniu ulegnie walka elektroniczna. W głębi kraju wzmocniono ochronę obiektów wojskowych i przystąpiono do realizacji zasadniczego procesu mobilizacyjnego. Z rejonów przygranicznych prowadzona jest ewakuacja ludności. W środkach masowego przekazu i na arenie międzynarodowej przedstawiciele rządu Mazurii rozpoczęli intensywną polityczną skierowaną na pozyskanie przychylności państw sąsiednich, ONZ i organizacji międzynarodowych.

II. SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA

REDLANDIA – prowadzi intensywne rozpoznanie elektroniczne i osobowe w rejonach przygranicznych. Stwierdzono liczne przypadki naruszania przestrzeni powietrznej Mazurii przez śmigłowce rozpoznawcze. Na wybranych kierunkach w rejonie przygranicznym rozmieszczono jednostki inżynieryjne. W obszarze przygranicznym zmilitaryzowano służbę zdrowia i zakłady oraz firmy transportowe. Pod pozorem ćwiczeń „Bałtycka Fala” zakończono mobilizacyjne rozwinięcie Sił Zbrojnych. Na południe od granicy stwierdzono koncentrację Zgrupowania Uderzeniowego „PILZNO.”

MAZURIA – 6 DZ kontynuuje marsz do nakazanego rejonu. W toku marszu miały miejsce przypadki napadów na posterunki wartownicze i patrole, jak również atak zbrojnej grupy bojowej. W wyniku starcia zginęło trzech żołnierzy i ośmiu napastników.

62 BZ na drogach marszu w dwóch kolumnach w trakcie podchodzenia czołem do rejonu ześrodkowania.

623 bz jako awangarda w marszu na drodze czołem KAMIENNA WOLA (DB6909)

III. DANE DODATKOWE

1. W strefie nadgranicznej stwierdzono:

- jednostki OT rozwinięte w rejonie przygranicznym w gotowości do osłony granicy.

- pod pretekstem prac remontowych zamknięto część przejść granicznych a na pozostałych wzmocniono siły Straży Granicznej przeprowadzając wnikliwe kontrole paszportowe .
  - wielokrotne naruszenie przestrzeni powietrznej przez samoloty sportowe prawdopodobnie z zamontowaną na pokładzie aparaturą rozpoznawczą.
  - gromadzenie środków przewarowych w rejonach: TARNOBRZEG, LEŻAJSK, oraz pośpieszną naprawę starych mostów granicznych na Wiśle.
  - w całym pasie nadgranicznym zaobserwowano rozwijanie pododdziałów rozpoznania i walki elektronicznej oraz posterunków naprowadzania lotnictwa.
2. W czasie marszu uszkodzeniu uległ 1 samochód terenowy.

IV. PRACA DO WYKONANIA

1. Przygotować do pracy mapy (pobrać i skleić), na które nanieść informacje zawarte w założeniu.
2. Opracować kalkulacje związane położeniem poszczególnych kolumn marszowych w stosunku do aktualnego położenia awangardy.
3. Przygotować zadania dla pododdziałów do działania jako oddział czat.
4. Przedstawić (na folii) koncepcję rozmieszczenia i ubezpieczenia batalionu jako oddział czat.

OPRACOWAŁ

(-) mjr dr Marek WRZOSEK

Wydrukowano w 60 egz.

Egz. nr 1-10 – Dokumentacja ćwiczenia nr 130 – Taktyka rodzajów wojsk

Egz. nr 11-60 – Bibl. Gł. DZN

Wyk. mjr Marek WRZOSEK

Druk AON nr 426/WW

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

Egz. nr . . .

Dla nauczycieli akademickich i studentów

ĆWICZENIE NR 130

TAKTYKA RODZAJÓW WOJSK

wojska zmechanizowane i pancerne

**DZIAŁANIA TAKTYCZNE
(ODDZIAŁ, PODODDZIAŁ)**

KIEROWANIE MARSZEM BRYGADY

Założenie taktyczne nr 4 „A”

Mapa:

1:250 000 NN-34-8; NN-34-9;
NN-34-11; NM-34-12;
NM-34-2; NM-34-3;

1:50 000 N-34-89-C,D;
N-34-101-A,B;
N-34-101-C,D;

I. SYTUACJA OGÓLNA

REDLANDIA – w dniu wczorajszym Rząd Redlandii wydalil z kraju kolejnych przedstawicieli dyplomatycznych Mazurii. W uzasadnieniu podjętych działań podkreślano ich działalność wywiadowczą oraz rozpowszechnianie totalitarnej propagandy.

Dziś w godzinach porannych Ambasador Redlandii zerwał jednostronnie rozmowy pokojowe organizowane z udziałem przedstawicieli Ligi Morskiej.

Redlandia prowadzi operacyjne rozwinięcie swoich sił zbrojnych ugrupowując je wyraźnie do działań zaczepnych. W wystąpieniu telewizyjnym Prezydent Redlandii zaapelował do narodu o konieczność podjęcia wszelkich działań w tym militarnych, w celu zapewnienia dalszego rozwoju gospodarczego kraju i wymuszenia poszanowania redlandczyków mieszkających poza granicami kraju.

Liga Morska podjęła uchwałę o powołaniu Sił Stabilizujących i rozmieszczeniu ich wzdłuż granicy pomiędzy Redlandią i Mazurią. Redlandia odrzuciła decyzję Ligi uznając ją za przejaw wrogości wobec niepodległego państwa, zarządzając jednocześnie powszechną mobilizację i rozpoczynając intensywne działania rozpoznawcze wzdłuż granicy.

MAZURIA - Prezydent Mazurii, Zgromadzenie Narodowe oraz Rząd potwierdziły stanowisko w sprawie prowadzenia powszechnej obrony integralności państwa. Podjęto energiczne działania dyplomatyczne na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz Rady Unii Gospodarczej i Ligi Morskiej mające na celu zażegnanie narastającego konfliktu z Redlandią.

Mazuria wyraziła zgodę na rozmieszczenie wojsk Sił Stabilizujących na terenie kraju, podkreślając jednocześnie swoje prawo do obrony wobec zagrożenia militarnego. Postulowany jest na forum organizacji międzynarodowych projekt konferencji, która przyczyniłaby się do pokojowego uregulowania konfliktów w Europie środkowo-wschodniej. Wobec sprzeciwu Redlandii Korpus Sił Szybkiego reagowania Ligi Morskiej rozpoczął zajmowanie rejonu ześrodkowania na terenie Ruslandii.

II. SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA

REDLANDIA – rozpoczęła agresję zbrojną wykonując uderzenie powietrzno-łądowych zgrupowań operacyjnych pod osłoną środków walki elektronicznej i przy wsparciu lotniczo-rakietowym w celu izolacji pola walki i rozbicia wojsk osłonowych na granicy państwa. Pierwszy rzut operacyjny, rozwijając działania zaczepne na zasadniczym kierunku uderzenia RZESZÓW – LUBLIN wtargnął w obszar Mazurii. Na pomocniczych kierunkach powietrzno-łądowe jednostki izolują pole walki poprzez wysadzanie desantów powietrznych oraz działanie oddziałów wydzielonych. Na bazie mniejszości narodowych zainicjowano działania zbrojnych formacji nieregularnych w rejonach KIELCE, SKARŻYSKO KAMIENNA, STARACHOWICE.

MAZURIA – rozpoczęła operację obronną. Siłami jednostek natychmiastowego reagowania i OT powstrzymuje natarcie agresora organizując obronę w głębi kraju i kończąc mobilizacyjne rozwinięcie sił zbrojnych. Na całej długości granicy z Redlandią prowadzi intensywne rozpoznanie elektroniczne i osobowe szczególnie w rejonach przygranicznych, gdzie agresor nie rozpoczął operacji zaczepnej.

II. SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA

MAZURIA – 6 DZ kontynuuje marsz do nakazanego rejonu. W toku marszu miały miejsce przypadki napadów na posterunki wartownicze i patrole, jak również atak zbrojnej grupy bojowej. W wyniku starcia zginęło trzech żołnierzy i ośmiu napastników.

62 BZ zastała wydzielona ze składu 6 DZ i otrzymała zadanie zajęcia nowego rejonu ześrodkowania, w którym jako odwód dowódcy korpusu będzie oczekiwać na kolejne zadanie.

III. DANE DODATKOWE

Maszerujące kolumny 62 BZ znajdują się na drogach marszu, pierwsza kolumna m. MCHOWO (DD9179), kolumna marszowa nr 2 MŁYNARZE (ED2866).

1. Dowódca brygady otrzymał zadanie, z którego wiadomo:
  - a) całością sił brygady zająć rejon: wył. MŁAWA (DD5685), wył. DZIAŁDOWO (DD4598), wył. NIDZICA (DE6110),

- b) do rejonu przenieść się dwoma drogami nr 1: PRZASNYRZ, MŁAWA, NIDZICA, nr 2: RÓŻAN, MAKÓW MAZOWICKI, CIECHANÓW, DZIAŁDOWO, brygada posiada priorytet na drogach marszu do nowego rejonu rozmieszczenia.
  - c) po zajęciu rejonu wydzielić do działania jako odwód przeciwdesantowy jeden batalion zmechanizowany,
  - d) posiadać w gotowości do natychmiastowego użycia Oddział Wydzielony w składzie: kompania zmechanizowana, dwa plutony czołgów, pluton rozpoznania i saperów,
  - e) zajmowany rejon ubezpieczyć siłami brygady,
  - f) w rejonie przyjąć w podporządkowanie (TACON) dwa plutony z 2BOT.
2. W rejon rozmieszczenia brygady przybędzie oficer kierunkowy z dowództwa korpusu z zarządzeniem operacyjnym dla 62 BZ.

IV. PRACA DO WYKONANIA

1. Przygotować do pracy mapy (pobrać i skleić), na które nanieść ugrupowanie marszowe brygady.
2. Opracować kalkulacje związane ze zmianą ugrupowania marszowego i czasem zajęcia nowego rejonu rozmieszczenia.
3. Przygotować nowe zadania dla pododdziałów.
4. Przedstawić (na folii) koncepcję rozmieszczenia i ubezpieczenia brygady w nowym rejonie.

OPRACOWAŁ

(-) mjr dr Marek WRZOSEK

Wydrukowano w 60 egz.

Egz. nr 1-10 – Dokumentacja ćwiczenia nr 130 – Taktyka rodzajów wojsk

Egz. nr 11-60 – Bibl. Gł. DZN

Wyk. mjr Marek WRZOSEK

Druk AON nr 427/WW

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

**WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ**

Egz. nr...

Ćwiczenie główne nr 130/TRW

**DZIAŁANIA TAKTYCZNE
(ZWIĄZEK TAKTYCZNE, ODDZIAŁ, PODODDZIAŁ)**

**ROZKAZ DO MARSZU NR 1
DOWÓDCY 62BZ**

Egz. nr 3 z 36
62 BZ
SZCZUCZYN (EE4236) POLSKA
020100 MARZEC
M/130/TRW

ROZKAZ DO MARSZU NR 1

Dokumenty odniesienia: Mapa 1: 250 000, arkusze: NN-34-8, NN-34-9, NN-34-11, NM-34-12, NM34-2, NM-34-3

Strefa czasowa: Alfa.

Podział sił: Aneks A (Podział sił).

1. POŁOŻENIE

a. Położenie przeciwnika.

Siły zbrojne Redlandii intensyfikują zainteresowanie południowo-wschodnim obszarem Mazurii. Od stycznia, w ramach ćwiczeń, bez udziału obserwatorów wojskowych państw sąsiednich, wprowadziła część jednostek wojsk operacyjnych w rejon przygraniczny. W formacjach obrony cywilnej zwiększono intensywność szkolenia doskonalącego z zakresu ewakuacji ludności, udzielania pomocy w rejonach zniszczeń i akcji ratowniczo-poszukiwawczych. Uwidacznia się oddziaływanie propagandowe na miejscową ludność.

b. Położenie wojsk własnych.

(1) 6DZ, w składzie dywizji po zakończeniu szkolenia poligonowego na OC ORZYSZ przemieszcza się do nowego rejonu w celu udziału w operacji obronnej korpusu.

(2) Przeprawy na WIŚLE urządza i utrzymuje 7 ppont i 8 ppont (bez bat. pont.), przeprawy na PILICY urządza i utrzymuje 1/8 ppont, drogi marszu utrzymują oddziały inżynieryjno-drogowe OT.

(3) Oslonę przepraw na WIŚLE zapewniają 1 i 4 pplot.

- c. Zmiany w podporządkowaniu. Aneks A (Podział sił).

2. ZADANIE

62 BZ maszeruje po dwóch drogach na czele sił głównych 6 DZ, ubezpiecza je od czoła i w ciągu marszu dobowego zajmuje rejon (wył.) PRZYSUCHA (DB7390), KIWÓW (DC7503), WLENIAWA (DB8590), w gotowości do dalszego marszu w kierunku południowo-wschodnim.

3. REALIZACJA

- a. Zamiar marszu.

Ubezpieczając od czoła marsz sił głównych dywizji, ześrodkować się w czasie jednej doby w nakazanym rejonie.

Maszerować nocą w dwóch kolumnach marszowych ze średnią prędkością 30 km/h.

Kolumny ubezpieczyć: na drodze nr 1 awangardą w sile wzmocnionego batalionu zmechanizowanego, na drodze nr 2 szpicą czołową w sile kompanii zmechanizowanej

Brygadę ugrupować w dwie kolumny marszowe

- b. 621 bcz

- (1) Wykonać marsz do nowego rejonu ześrodkowania po drodze nr 2.
- (2) Po zajęciu rejonu ubezpieczyć brygadę z kierunku zachodniego.
- (3) Aneks C (Plan Marszu*)

- c. 622 bz

- (1) Wykonać marsz do nowego rejonu ześrodkowania po drodze nr 2.
- (2) Ubezpieczyć kolumnę marszową na drodze nr 2 patrolem tylnym
- (3) Część sił wydzielić do działania jako szpicą czołową.
- (4) Po zajęciu rejonu ubezpieczyć brygadę z kierunku południowego.
- (5) Aneks C (Plan Marszu)

d. 623 bz

- (1) Wykonać marsz do nowego rejonu ześrodkowania po drodze nr 1.
- (2) Ubezpieczyć marsz brygady jako awangarda.
- (3) Po zajęciu rejonu jako oddział czat ubezpieczyć rejon ześrodkowania brygady z kierunku południowo-wschodniego.
- (4) Aneks C (Plan Marszu)

e. 624bz

- (1) Wykonać marsz do nowego rejonu ześrodkowania po drodze nr 2.
- (2) Po zajęciu rejonu ześrodkowania ubezpieczyć rejon z kierunku południowo-wschodniego.
- (3) Aneks C (Plan Marszu)

f. 62 das

- (1) Przekazać w podporządkowanie jedną bas do 623 bz.
- (2) Wykonać marsz po drodze nr 1.
- (3) Aneks C (Plan Marszu)

g. 62 daplot

- (1) Przekazać w podporządkowanie:
  - (a) jedną bplot do 622 bz,
  - (b) jedną bplot do 621 bcz,
- (2) Wykonać marsz po drodze nr 1.
- (3) Aneks C (Plan Marszu)

h. 62 bappanc

- (1) Wykonać marsz po drodze nr 2.
- (2) Aneks C (Plan Marszu)

i. 62 kr

- (1) Rozpoznać drogi marszu, a następnie na rejon ześrodkowania brygady.
- (2) Wykonać marsz w składzie sił głównych, wydzielając elementy rozpoznawcze (aneks – Rozpoznanie*).
- (3) Aneks C (Plan Marszu)

- j. 62 ksap
- (1) Wydzielić OZR 62 BZ na drodze nr 1.
  - (2) Wykonać marsz po drodze nr 1, w składzie kolumny SD.
  - (3) Aneks C (Plan Marszu).
  - (4) Aneks E (Zabezpieczenie Inżynieryjne*).
- k. 62 bdow
- (1) Zapewnić dowodzenie w czasie marszu.
  - (2) Zorganizować posterunki regulacji ruchu na drogach wyjścia z rejonu wyjściowego i na drogach wejścia do rejonu ześrodkowania.
  - (3) Wykonać marsz po drodze nr 1.
  - (4) Aneks C (Plan Marszu)
  - (5) Aneks G (Łączność*)
- l. 62 blog *
- m. plopchem*
- n. Terminy.
- (1) Gotowość do marszu 022100 Marzec.
- o. Wytyczne koordynujące.
- (1) Ugrupowanie marszowe brygady. Aneks C (Plan marszu).
  - (2) Drogi marszu.
    - (a) Droga nr 1: PISZ, CIECHANÓW, PŁOŃSK, SOCHACZEW, SKIERNIEWICE, NOWE MIASTO n. PILICA, PRZYSUCHA
    - (b) Droga nr 2: BIAŁA PISKA, KOLNO, OSTROŁEKA, RÓŻAN, PUŁTUSK, NOWY DWÓR MAZOWIECKI, BIAŁOBRZEGI, PRZYSUCHA
    - (c) Aneks C (Plan marszu).
  - (3) Prędkość średnia 30 km/h.
  - (4) Punkty wyjściowe, zejściowe i linie wyrównania. Aneks C (plan marszu).

(5) Zakres używania świateł. Urządzenia noktowizyjne i zamaskowane światła białe.

(6) Regulacja ruchu. Od punktów wyjściowych do zejściowych zapewnia 6 DZ, Policja Państwowa i siły OT. Aneks C (Plan marszu).

(7) Postoje i odpoczynki

(a) Postój jednogodzinny: droga nr 1: KRUKOWO (EE0505), droga nr 2: KADZIDŁO (ED3198).

(b) Postój dwugodzinny: droga nr 1 BOLIMÓW (DC4170), droga nr 2 BŁONIE (DC7381).

(c) Aneks C (Plan marszu).

4. ZABEZPIECZENIE LOGISTYCZNE

Aneks I (Zabezpieczenie logistyczne*).

5. DOWODZENIE I ŁACZNOŚĆ

a. Dowodzenie.

(1) SD 62 BZ na drodze nr 1.

(2) Rozmieszczenie SD w kolumnie marszowej - Aneks C (Plan marszu).

(4) Zastępca – w kolejności dowódca 624 bz, 621 bcz.

b. Łączność. Aneks J (Łączność*).

Potwierdzić

ZALEWSKI
PUŁKOWNIK

Aneksy: Aneks A (Podział sił).
Aneks B (Rozpoznanie*);
Aneks C (Plan marszu*);
Aneks D (Wsparcie ogniowe*).

Aneks E	(OPL*).
Aneks G	(Zabezpieczenie inżynieryjne*).
Aneks H	(OPChem*).
Aneks I	(Zabezpieczenie logistyczne*).
Aneks J	(Łączność*).

Rozdzielnik:

Zewnętrzny:

Do realizacji:	Egz. nr
621bcz	1
622 bz	2
623 bz	3
624 bz	4
62 bappanc	5
62 das	6
62 daplot	7
62 kr	8
62 ksap	9
62 blog	10
62 plopchem	11

Wewnętrzny:	Egz. nr
Centrum dowodzenia	12-18
Centrum wsparcia działań	19-25
Centrum zabezpieczenia dowodzenia	26-29
Centrum zabezpieczenia działań	30-32

Do wiadomości:	Egz. nr
6 DZ	33
Dowódca	34
a/a	35
zapasowe	36

UWAGA!

* w tekście rozkazu oznacza POMINIĘTO.

ANEKS A (PODZIAŁ SIŁ)
DO ROZKAZU DO MARSZU NR 1 62 BZ

DROGA NR 1

SPR-2/6br
Szpica czołowa
kz/623 bz

OZR 62 BZ

pldm/62 ksap
1 drsap 1/62 ksap

Awangarda

623 bz (+/-)
(-) kz do szpicy czołowej
(+) 1/62 das
(+) 1/6 pplot
(+) 1/62 krozp
(+) 3 drsap 1/62 ksap
(+) drsrk/plopchem

Kolumna sił głównych

62 bdow
62 daplot (-)
(-) 1 bplot (do 622 bz)
(-) 2 bplot (do 621 bez)
(-) 3 bplot (do 624 bz)
62 krozp (-)
(-) 1plr (do awangardy)
62 ksap (-)
(-) pldm (do OZR 62 BZ)
(-) 3 drsap (do awangardy)
plopchem
62 das (-)
(-) 1 bas (do awangardy)

Logistyka

62 blog (-)
(-) 1plzaop (droga nr 1)

Patrol tylni

plz/ 623 bz

DROGA NR 2

SPR-1/6br
Szpica czołowa
kz/622 bz

OZR-1-6 DZ

Kolumna sił głównych

622 bz (+/-)
(-) kz do szpicy czołowej
(+) 1/62 daplot

621 bez (+)

(+) 2/62 daplot

624 bz (+)

(+) 3/62 daplot
(+) 2 drsap 1/62 ksap

62 bappanc

Logistyka

plzaop/62 blog

Patrol tylni

plcz/622bz

Wydrukowano w 60 egz.

Egz. nr 1-10 – Dokumentacja ćwiczenia nr 130 – Taktyka rodzajów wojsk

Egz. nr 11-60 – Bibl. Gł. DZN

Wyk. mjr Marek WRZOSEK

Druk AON nr 428/WW

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

Egz. nr ...

Dla nauczycieli akademickich i studentów

ĆWICZENIE NR 130

TAKTYKA RODZAJÓW WOJSK
wojska zmechanizowane i pancerne

DZIAŁANIA TAKTYCZNE
(oddział, pododdział)

Część „B”

ORGANIZACJA OBRONY PRZEZ BRYGADĘ W OKRĄŻENIU

Założenie taktyczne nr 1 „B”

Mapy: 1:50 000

N-34-116- C, D;

N-34-117- C, D;

N-34-128-A, B, C, D;

N-34-129-A, B, C, D;

N-34-140-A, B;

N-34-141-A, B.

I. SYTUACJA OGÓLNA

„**REDLANDIA**” - 5 KA od godziny 5.00 dnia 3.03. prowadzi operację zaczepną czterema brygadami w I rzucie. Odwodowa 14 BZ w trakcie wychodzenia z rejonu wyjściowego na drogi marszu. Na pierwszorzutowe pododdziały brygady wykonane zostało uderzenie narzutowym polem minowym. Czas wyjścia ok. 2-3 godzin.

120 Armia w trakcie zajmowania rejonu wyjściowego DĄBROWA BIAŁOSTOCKA (4856), BIAŁYSTOK, HAJNÓWKA.

„**WISLANDIA**” – od godzin porannych 03. marca w ramach prowadzonej operacji obronnej odpiera uderzenia przeciwnika prowadząc działania opóźniające w obszarze sił przesłaniania siłami 10, 20 BZ i BOT, dążąc do rozpoznania kierunków uderzenia, dezorganizacji natarcia przeciwnika i tworząc warunki do organizacji obrony i zatrzymania go w pasach obrony pierwszorzutowych związków taktycznych korpusu.

O 031400 MARZEC działania prowadzi na rubieży POREĘBA (ED4637), OGRODNIK (ED5324), TCHÓRZOWA (ED6814), ROSKI (ED7023), JAKUBKI (ED7533), STERDYŃ (ED8826), JABŁONNA (ED9815). W wyniku zdecydowanego uderzenia przeciwnika na kierunkach PROSTYŃ (ED6634) – WĘGRÓW oraz KAMIENICZYK (ED9627) – SOKOŁÓW siły 10 BZ z trudem powstrzymują uderzenie i istnieje realne zagrożenie okrążenia sił głównych brygady.

Dowódca korpusu w wyniku oceny aktualnej sytuacji operacyjnej nakazał dowódcy 10 BZ *„wiązać siły przeciwnika uniemożliwiając mu potęgowanie uderzenia na kierunku największego powodzenia. Przejść do walki w okrążeniu, którą prowadzić do rana 04. marca, a następnie wyjść z niego na kierunku obrony 2 DZ. Wycofanie zabezpieczy 2 DZ i 22 bOT SOKOŁÓW. Po wykonaniu zadania do 041800 MARZEC ześrodkować się w nakazanym rejonie gdzie przystąpić do odtwarzania zdolności bojowej”*.

Na prawo skutecznie opóźnia natarcie przeciwnika 20 BZ. Na jej lewym skrzydle przeciwnik osiąga największe powodzenie. Dowódca 20 BZ zamierza posiadany odwodem wzmocnić lewy kierunek i prowadzić działania opóźniające do 040400 MARZEC.

Na lewo prowadzi działania opóźniające BOT. Przeciwnik w rejonie jej odpowiedzialności wykonał uderzenie siłami około brygady zmechanizowanej i uzyskuje największe powodzenie na kierunku PROSTYŃ (ED6634) – LIW (ED6534).

II. SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA

„**REDLANDIA**” - 5 KA prowadzi natarcie czterema brygadami w pierwszym rzucie i aktualnie walczy na rubieży: POREBA ŚREDNIA(ED4737), MAJDAN(ED5226), 3km. płn. TOŃCZA (ED6615), 4 km. płn. KOSÓW LACKI (ED7730), STERDYŃ (ED8828), JABŁONNA (ED9815).

- 10 BZ z powodzeniem naciera w kierunku STOCZEK-WĘGRÓW. Brygada ma zaangażowane w walce dwa bataliony.
- 13 BZ naciera w kierunku PROSTYŃ (ED6634)-SOKOŁÓW PODLASKI. Brygada ma zaangażowane w walce wszystkie bataliony. Natarcie brygady zostało zatrzymane.
- 15 BPanc z powodzeniem naciera w kierunku: CIECHANOWIEC - SOKOŁÓW PODLASKI. Brygada ma zaangażowane w walce trzy bataliony w tym dwa bataliony czołgów. Odwodowe 152bcz i 154bcz w trakcie pokonywania rzeki LIWIEC.
- 12 BZ- odwodowy batalion w trakcie pokonywania rzeki LIWIEC.

W dotychczasowych działaniach przeciwnik wykorzystywał taktyczne lotnictwo bombowe, lotnictwo wojsk lądowych a także bezpilotowe środki rozpoznawcze, pododdziały miotaczy ognia, zasobniki zakłócające jednorazowego użytku oraz ściśle współdziałał z mniejszościami narodowymi prowadzącymi działania nieregularne.

„**WISLANDIA**” – 10 BZ od godzin porannych prowadzi działania opóźniające. Aktualnie znajduje się na rubieży: 2 km płn. wsch. TCHÓRZOWA (ED6814), ROSKI (ED723), JAKUBKI (ED7533), STERDYŃ (ED8828), 2 km płn. wsch. GRODZISK.

Pododdziały brygady są w następującym położeniu /*patrz mapa z położeniem 031400 MARZEC*/. Ponadto dowódcy brygady wiadomo:

- 101 bcz z kOT – z powodzeniem prowadzi działania opóźniające i skutecznie powstrzymuje natarcie przeciwnika w rejonie swoich działań. Dowódca batalionu zamierza do 031800 MARZEC utrzymywać zajmowaną rubież, a następnie wycofać się na kolejną rubież opóźniania.
- 103 bz – skutecznie powstrzymuje natarcie przeciwnika w rejonie swoich działań. Na prawym kierunku przeciwnik posiada powodzenie w związku z tym dowódca batalionu

zamierza wzmocnić obronę prawego skrzydła ogniem artylerii i utrzymywać zajmowaną rubież, a następnie na sygnał wycofać się na kolejną rubież opóźniania w głębi pasa sił przesłaniania.

- **104 bz** z kOT w wyniku uderzenia przeważających sił przeciwnika z trudem utrzymuje nakazany rejon obrony. Dowódca batalionu ocenia, iż na jego kierunku przeciwnik będzie dążył do przerwania ugrupowania 10 BZ. Wobec powyższego dowódca 104 bz prosi o wzmocnienie jego kierunku siłami brygady co umożliwi mu zatrzymanie przeciwnika w rejonie pozycji opóźniania.
- **102 bz** – jako odwód brygady znajduje się w rejonie rozmieszczenia. Dowódca batalionu zamierza zająć nakazaną rubież i od 031800 MARZEC przejąć ciężar opóźniania przeciwnika od 101 bcz i 103 bz.
- **12 bOT** - w wyniku uderzenia przeważających sił przeciwnika nie posiada możliwości zatrzymania i opóźniania jego natarcia w związku z tym dowódca batalionu zamierza od 031800 przejść do działań nieregularnych.

III. DANE DODATKOWE

1. Położenie i sytuacja pozostałych elementów ugrupowania 10 BZ zgodnie położeniem na mapie 0 031400 MAR oraz sytuacją rodzajów wojsk;
2. Brygada OT z chwilą przejścia 10 BZ do walki w okrążeniu częścią sił prowadzić będzie działania opóźniające, a częścią przejdzie do działań nieregularnych.
3. Stan uzupełnienia 10 BZ: w ludziach i w sprzęcie wg. sytuacji rodzajów wojsk.
4. Uzupełnienie przeciwnika: w ludziach – 90 %; w sprzęcie – 90 %.
5. Numeracje pododdziałów przyjęto w sposób następujący: 101 bcz (11, 12, 13 kcz); 102bz (21, 22, 23bz, 20 kwsp); itp.

IV. PRACA DO WYKONANIA

1. Przystudiować w dostępnej literaturze zagadnienia dotyczące przygotowania i prowadzenia działań w pasie sił przesłaniania w tym:
  - M. Laszczyk - Walka w okrążeniu, AON, Warszawa 1985.

- Metody i treść pracy zespołów funkcjonalnych na stanowisku dowodzenia wojsk lądowych, AON, Warszawa 2000.
- Organizacja dowodzenia jednostkami operacyjnymi wojsk lądowych, cz. III., Proces dowodzenia, AON, Warszawa 1998.

2. Pobrać i wykorzystać w przygotowaniu się do zajęć:

- mapę z położeniem wyjściowym wojsk o 03 1400 MARZEC - (1:50 000);
- założenie taktyczne nr 1 „B”.

3. Do zajęć z taktyki ogólnej przygotować:

a) na mapie:

- uzupełnić sytuację o 03 1400 MARZEC danymi z założenia nr 1 „B”.

b) przygotować się do pracy w zakresie następujących problemów:

- ustalenie położenia wojsk;
- rola brygady w realizacji celu operacji obronnej korpusu;
- zadanie główne i zadania cząstkowe oraz ich znaczenie dla osiągnięcia celu obrony w okrążeniu;
- ograniczenia swobody działania;
- wstępna kalkulacja czasu;
- warianty działania przeciwnika i wojsk własnych w zaistniałej sytuacji;
- podjęcie decyzji odnośnie dalszego prowadzenia walki.
- sprecyzowanie zadań dla podwładnych w myśl przyjętej koncepcji rozegrania walki.

4. Szczegółowego instruktażu do zajęć udzielą nauczyciele akademicy.

V. ZAŁĄCZNIKI

1. Sytuacja rozpoznawcza i WE.
2. Sytuacja LWL.
3. Sytuacja wojsk OPL
4. Sytuacja WRiArt.
5. Sytuacja wojsk inżynieryjnych.
6. Sytuacja wojsk obrony przeciwchemicznej.
7. Sytuacja wojsk łączności i informatyki.
8. Sytuacja wojsk obrony terytorialnej i układu pozamilitarnego.
9. Sytuacja logistyczna.
10. Położenie wojsk 10 BZ 031400 MARZEC mapa 1:50 000 – jako oddzielne wydawnictwo.
11. Identyfikator składu bojowego wojsk własnych i przeciwnika – oddzielne wydawnictwo - biblioteka.

OPRACOWAŁ
kpt. dr Grzegorz SOBOLEWSKI

SYTUACJA ROZPOZNAWCZA i WE 031400 MARZEC

I. SYTUACJA OGÓLNA

Wiadomości o przeciwniku i położenie wojsk własnych zgodnie z założeniem taktycznym nr 2 wraz z załącznikami dla sztabu 10BZ oraz sytuacją przedstawioną na mapie 1:50000 "Położenie wojsk o 031400 MARZEC".

Do 1400 Szef Zespołu rozpoznania uzyskał następujące informacje o przeciwniku:

- wykryto zgrupowanie wojsk zmechanizowanych i pancernych (prawdopodobnie są to związki taktyczne i oddziały 120A) w obszarze HAJNÓWKA, BIAŁYSTOK, GRODNO (poza mapą), zauważono formowanie kolumn marszowych;
- niewielkie liczebnie pododdziały, prawdopodobnie zwiadowcze z dywizji pierwszego rzutu 120A wykryto w miejscowościach: OSTRÓW MAZ., ANDRZEJEWO (ED8053), CZYŻEW – SIEDLIKA (ED9150);
- stwierdzono nasilenie lotów lotnictwa rozpoznawczego w kierunkach: OSTRÓW MAZ., WYSZKÓW; CIECHANOWIEC, SOKOŁÓW;
- wyrzutnie startowe samolotów bezzałogowych wykryto na południowym skraju m. m. CERANÓW (ED8232), m. GRĄDY (ED6933);
- stwierdzono starty i lądowania śmigłowców rozpoznawczych z rejonów: NUR (ED8936); płn. MAŁKINIA; ADAMY (ED9737);
- stwierdzono okresowe zakłócenia w zakresie HF z rejonów m. ANDRZEJEWO wzg. 127,5 (ED8153) i wzg. 135,9 (ED8753).

II. SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA

Potencjał rozpoznania 10BZ o strukturze organizacyjnej i możliwościach jak w założeniu taktycznym nr 1 realizuje zadania zgodnie z wcześniej opracowanym planem. O 1400 znajduje się w następującym położeniu: Zespół rozpoznania na

centrum dowodzenia 10BZ; kompania rozpoznania wydzieliła ze swojego składu cztery patrole rozpoznawcze, ich położenie jest następujące:

- patrol rozpoznawczy nr 1 w składzie 1plr i zespół motocyklowy w rejonie m. ZASZKÓW ((ED9733)), patrol nie poniósł strat;
- patrol rozpoznawczy nr 2 w składzie 2plr i zespół motocyklowy w rej. STREKOWO (ED8739), zniszczony motocykl, jeden zwiadowca zabity;
- patrol rozpoznawczy nr 3 w składzie 3plr w rejonie pln. MAŁKINIA, uszkodzony kołowy transporter rozpoznawczy, załoga nie jest w stanie usunąć uszkodzenia, jeden zwiadowca zabity, dwóch rannych, z których jeden wymaga pomocy medycznej;
- patrol rozpoznawczy nr 4 w składzie pluton motocyklowy bez dwóch zespołów motocyklowych w rej. LIPKI STARE (ED6424), patrol nie poniósł strat;
- odwód sił rozpoznania - 4plr w rej. ŁOMNA (ED8124), w rejonie rozmieszczenia odwodu znajduje się dowódca kompanii ze swoją grupą dowodzenia.

Pododdziały zwiadowcze rodzajów wojsk realizują zadania zgodnie z decyzjami swoich przełożonych.

III. DANE DODATKOWE

1. Na podstawie decyzji szefa zespołu rozpoznania 1K po wycofaniu brygady z pasa przesłaniania wchodzi w jej podporządkowanie 3kr (bez plutonu specjalnego) z 1br 1DZ. Zmiana podporządkowania następuje w chwili przekroczenia przez ostatnie pododdziały brygady linii „BIAŁA” tj. przejęcia odpowiedzialności bojowej przez dywizje pierwszego rzutu, szczegóły co do czasu i miejsca uzgadnia szef zespołu rozpoznania 10BZ i dowódca 1br.
2. Zgodnie z meldunkiem dowódcy 1br 3kr o 1400 znajduje się w m. STANISŁAWÓW, dotychczas nie poniosła strat.

IV. PRACA DO WYKONANIA

1. Zapoznać się z treścią założenia taktycznego nr 2, sytuacją przeciwnika, warunkami terenowymi i pogodowymi, uzupełnić mapy położenia wojsk o brakujące informacje o przeciwniku, wypracować możliwe warianty dalszego działania przeciwnika. Szczegółowy zakres przygotowania ustala wykładowcy Katedry TO i katedr specjalistycznych.
2. Podczas zajęć grupowych z taktyki ogólnej i taktyki rodzajów wojsk być w gotowości do meldowania i uzasadniania wniosków co do prawdopodobnego celu, zamiaru i możliwych sposobów działania przeciwnika w czasie walki w pasie przesłaniania.

OPRACOWAŁ:

/-/ płk dr Józef KISIEL

**SYTUACJA LWL 1 KORPUSU
031400LMARZEC**

1. Lotnictwo wojsk lądowych 1 K wspiera działania obronno-opóźniające wojsk zgodnie z zamiarem prowadzenia walki przez dowódcę korpusu. Druga eskadra śmigłowców szturmowych realizowała zadania według planu dowódcy brygady.

W wyniku uderzeń wykonanych przez samoloty lotnictwa taktycznego przeciwnika lotnictwo wojsk lądowych 1K poniosło dotychczas około 10% strat w sprzęcie i stanie osobowym.

2. Stan sił i środków lotnictwa wojsk lądowych 1 K na 031400LMARZEC:

Oddział/ Pododdział	Sprzęt	
	Typ	Liczba
1 pśb:		
1 eśsz	Mi-24D	13
2 eśsz	Mi-24D	12
3 eśwsp	Mi-2PPK	8
	Mi-2PLATAN	2
	Mi-2R	2
	Mi-2WDZ	2

3. Stan środków materiałowych lotnictwa wojsk lądowych 1 K pozwala na prowadzenie, w dalszym ciągu, działań bojowych z natężeniem trzech wylotów całości sił pułku dziennie.
4. System dowodzenia lotnictwem wojsk lądowych 1 K, jego bazowanie, kryptonimy stanowisk dowodzenia i sygnały współdziałania nie uległy zmianie.

SPRAWDZIŁ:

Mjr dypl. nawig. Roman SZUSTEK

OPRACOWALI:

Mjr dypl. nawig. Eugeniusz CIEŚLAK

Mjr dypl. inż. Ryszard BARTNIK

**SYTUACJA OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ 10 BZ
031400 MARZEC**

I. SYTAUCJA OGÓLNA

1. Lotnictwo rozpoznawcze przeciwnika prowadzi intensywne rozpoznanie dróg, węzłów komunikacyjnych oraz rejonów rozmieszczenia jednostek wojskowych. Lotnictwo taktyczne, w ramach zadań izolacji obszaru działań wykonuje uderzenia na lotniska, systemy rozpoznania i kolumny wojsk przegrupowujących się w kierunku granicy państwa.

2. Lotnictwo szturmowe samolotami Su-25 w sile od pary do klucza niszczy czołgi i BWP do głębokości 30 km. Głównymi obiektami uderzeń dotychczas były pododdziały 10 BZ. Brygada atakowana była również przez śmigłowce bojowe Mi-24W, które wykorzystując ukrycia terenowe i luki w obronie wykonywały rajdy w głąb ugrupowania do głębokości 10 km, gdzie wykonywały uderzenia parami na pododdziały zmieniające rejonów stanowisk ogniowych. Głównymi obiektami ataków była artyleria na SO oraz stacje radiolokacyjne. Śmigłowce wykonywały uderzenia z zasadzek przy bardzo krótkim czasie przebywania na rubieży ataku wynoszącym do 35 s co znacznie utrudniało ich zwalczanie przez zestawy przeciwlotnicze.

II. SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA

Z dotychczasowego przebiegu walki szefowi sekcji OPL 10 BZ wiadomo, że 10 dplot odpierał uderzenia lotnictwa szturmowego i śmigłowców bojowych. Brał udział w zwalczaniu desantu powietrznego w czasie przelotu, w wyniku czego zniszczył 2 śmigłowce transportowe. W aktualnej sytuacji 10 dplot realizuje osłonę pododdziałów brygady przed rozpoznaniem i uderzeniami z powietrza. Położenie dplot jest następujące :

2 bplot realizuje osłonę przeciwlotniczą bcz ze stanowisk ogniowych w rejonie : HENRYSIN (ED8028). W wyniku prowadzonych działań bateria poniosła następujące straty : zniszczone 1x ZSU-23-4, 3 x mechanizmy startowe do S-2, 1x STZ, i uszkodzony napęd jezdny w WD-43. Zabitych 9, rannych 6, w tym dowódca bplot. 2bplot posiada 0,4 jo amunicji plot i 6 rakiet S-2M.

1bplot realizuje osłonę bz ze stanowisk ogniowych w rejonie : płn.- zach. DĄBRÓWKA (ED8824). W wyniku prowadzonych działań bateria poniosła następujące straty : zniszczone 2 x ZU-23-2 i 2 mechanizmy startowe do S-2. Zabitych 7 , rannych 3 żołnierzy wymagających leczenia szpitalnego. Bateria posiada 0,6 jo amunicji przeciwlotniczej i 6 rakiet S-2M.

3bplot realizuje osłonę SD brygady i artylerii z rejonu stanowisk ogniowych : GÓRY (ED7722). W wyniku prowadzonych działań bateria poniosła następujące straty : zniszczone 1x S-60, 2x mechanizmy startowe do S-2M. Zabitych 4 żołnierzy, rannych 3. Bateria posiada 0,5 jo amunicji przeciwlotniczej i 5 rakiet S-2M.

SD dplot rozwinięte w rej. wzg. 133,5 (ED7820).

RSWP -21 zniszczone.

III. DANE DODATKOWE

1. Struktura organizacyjna sił i środków OPL 10BZ według ćwiczebnej organizacji wojsk (cz I)- wojska własne. Nr bibl. PF3164.
2. Do końca dnia 031400 MARZEC 10dplot musi zorganizować uzupełnienie amunicji rakiet plot.

IV. PRACA DO WYKONANIA

1. Do zajęcia w zakresie problematyki OPL :
  - zapoznać się z sytuacją OPL;
  - wypracować wariant OPL i wrysować ją na folię;
  - być w gotowości do dyskusji nad sposobem rozwiązania problemów związanych z realizacją OPL w osłonie 10BZ.
  - zorganizować podsystem ognia przeciwlotniczego w oparciu o wymagania: osłony dookrężnej, niszczenia ŚNP na maksymalnych odległościach, osłony kierunku, osłony głębokourzutowanej oraz przy zachowaniu zasad: zmasowania, komplementarności, mobilności i współdziałania (rozwiązania przedstawić na oleacie);
  - być w gotowości do dyskusji nad sposobem rozwiązania problemów związanych z organizowaniem podsystemu rozpoznania OPL, dowodzenia i zabezpieczenia.

OPRACOWAŁ

kpt. dypl. mgr Adam RADOMYSKI

SPRAWDZIŁ

plk dr inż. Krzysztof DOMASZEWSKI

**SYTUACJA ARTYLERYJSKA 10 BZ
031400 MARZEC**

I. SYTUACJA OGÓLNA - POŁOŻENIE ARTYLERII 10 BZ – mapa

„Położenie stron 031400 MARZ”.

10 das kończy zajmowanie zapasowego rejonu SO: płn. TRZCINIEC MAŁY /ED7825/; zn. /ED7924/; st. kolejowa TELAKI; skrzyż. dróg TRZCINIEC DUŻY /ED7723/. **12 bas** znajduje się na drodze marszu do rejonu SO ŁOMNA /ED8124/ - TELAKI /ED7923/ czołem wsch. zabud. TELAKI. W **12 bas** występują zaniki łączności radiowej. Gotowość do otwarcia ognia **10 i 11 bas** osiągną za 15 min, natomiast **12 bas** 15 min później. Pododdziały dywizjonu w dotychczasowych działaniach zużyły 1,0 jo.

10 dar znajduje się w zapasowym rejonie SO: zw. pld. wsch. TELAKI /ED8021/; skrzyż. dróg wsch. kol. TELAKI /ED8122/; CZARNA CHOINA /ED8021/; zach. RYTNE /ED7821/.

W **11 bar** nastąpił zanik łączności radiowej. Dywizjon do tej pory zużył 0,66 jo i ½ salwy am. minowej.

10 bappanc zajęła pośredni rejon rozmieszczenia: poj. zabud. płn.-zach. RYTNE /ED7821/; pkt. 153,4 /ED7819/; pkt. 150,5 /ED7819/; wsch. KUTYSKI /ED7720/ i jest w gotowości do wyjścia rubieże ogniowe:

ALPY – 1: zabud. kol. WROTNÓW /ED7218/; zabud. 400 m płn.-zach. pkt. 142,6 /ED7220/;

ALPY – 2: płn. DĘBE /ED7326/; skr. lasu zach. ŻOCHY /ED7324/;

RYSY – 1: 300 m wsch. skrzyż. kol. HOŁOWIENKI /ED8520/; wsch. tucz. WYMYSŁY /ED8418/;

RYSY – 2: zakręt drogi zach. SUCHODÓŁ WŁOŚCIAŃSKI /ED8615/, skrzyż. dróg polnych płn.-zach. NIEWIADOMA /ED8814/.

W trakcie prowadzonych działań bateria zużyła 0,6 jo PPK.

II. STAN ZASADNICZEGO SPRZĘTU ARTYLERYJSKIEGO 10 BZ:

Stan techniczny i ukompletowanie sprzętu artyleryjskiego 10 BZ oraz pododdziałów przydzielonych – patrz SYTUACJA LOGISTYCZNA.

III. DANE DODATKOWE:

Ukompletowanie stanu osobowego pododdziałów artylerii 10 BZ wynosi 90%.

IV. PRACA DO WYKONANIA:

- ocenić sytuację artylerii 10 BZ;
- wypracować koncepcję użycia artylerii 10 BZ w zaistniałej sytuacji taktycznej i być w gotowości do jej przedstawienia i uzasadnienia.

OPRACOWAŁ:

/-/ kpt. dypl. Piotr MALINOWSKI

**SYTUACJA WOJSK INŻYNIERYJNYCH 10 BZ
031400 MARZEC**

I. SYTUACJA OGÓLNA

Siły zbrojne REDLANDII realizują zadania związane z zabezpieczeniem inżynieryjnym operacji zaczepnej. Główny wysiłek skupiają na zapewnieniu mobilności wojsk własnych, w tym szczególnie na torowaniu przejść w zaporach minowych oraz urządzaniu i utrzymywaniu przepraw przez przeszkody wodne.

Wojska inżynieryjne przeciwnika szczebla taktycznego wykorzystują samobieżne parki pontonowe typu PMM-2, przewoźne parki pontonowe typu PMP, promy GSP, transportery PTS oraz łodzie z silnikami zaburtowymi do zabezpieczenia forsowania przeszkód wodnych przez pierwszorzutowe oddziały.

Do wykonywania przejść w zaporach minowych przeciwnik używa trały magnetyczne (EMT-7), trały wykopowe (KMT-6, KMT-10), zestawy ładunków wydłużonych (UR-83P, MTK) i paliwowo-powietrznych. Nie należy wykluczać możliwości wykorzystywania zdalnie sterowanych maszyn inżynieryjnych, szczególnie w węzłach zapór i niszczeń.

Stwierdzono:

- funkcjonowanie sześciu punktów przeprawowych (promowo-mostowych) na rz. BUG na odcinku: WOJTKOWICE-GLINNA (ED9728) - KRZEMIENI (FD0022);
- zgrupowanie sił i środków do torowania przejść w zaporach inżynieryjnych w rejonie: DZIERZBY SZLACHECKIE (ED9620), TOCZYSKI PODBORNE (ED9618), TOCZYSKI ŚREDNIE (ED9718).

II. SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA

Kompania saperów 10 BZ (bez pldm, plmin, 2 plsap i 1/1 plsap) ześrodkowana w m. BUDZYŃ SZLACHECKI (ED8220).

- pldm z 1/1 plsap - OZR 10 BZ utrzymuje drogę KOSÓW LACKI (ED7728), SOKOŁÓW (ED8508). PDO dowódcy OZR - EMILIANÓW - (ED8220).

- plmin - OZap 10 BZ znajduje się w rejonie wyjściowym do minowania w gotowości do użycia wspólnie z OPpanc brygady na dwóch zaplanowanych rubieżach ALPY-1,2 (mapa). OZap brygady posiada jedną jednostkę minowania,

- 2 pIsap poszczególnymi drużynami wspiera pod względem inżynieryjnym działania obronno-opóźniające 101 bcz, 103 bz i 104 bz.

Kompania saperów 1 bsap 10 BSap wspiera walkę 103 bz poprzez działanie trzech grup minowania i niszczeń (GMiN) na zagrożonych kierunkach, zgodnie z planem dowódcy batalionu zmechanizowanego.

III. DANE DODATKOWE

- a. elementy nie przedstawione w niniejszej sytuacji - przyjąć według ćwiczących;
- b. warunki meteorologiczne - jak w dniu ćwiczenia;
- c. struktury organizacyjne, wyposażenie i możliwości realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego przyjąć według: *Lewandowski J.: Struktury organizacyjne wojsk inżynieryjnych, wyd. AON Warszawa 1995, nr bibl. PF 347/S;*
- d. struktury organizacyjne, wyposażenie i możliwości realizacji zadań przez oddziały i pododdziały wojsk inżynieryjnych przeciwnika przyjąć wg założeń opracowanych dla poprzednich zajęć oraz wg: *„Informatora o sprzęcie i środkach inżynieryjno-saperskich sił zbrojnych niektórych państw świata, wyd. Szt. Gen. 1469/96, Warszawa 1996, nr bibl. PF 218/R”*

Stan sił i środków inżynieryjnych:

- a. ukończenie ksap w stanie osobowym - 91%;
- b. ukończenie ksap w maszyny inżynieryjne i środki transportowe:
  - zniszczone: jeden most BLG, jeden samochód ciężarowo-terenowy, 30 m pokrycia drogowego LPD,
  - wymagają naprawy bieżącej: koparka K-407B i samochód ciężarowo-terenowy,
- c. stan zapasów środków inżynieryjnych w pododdziałach inżynieryjnych i logistycznych 10 BZ - 25% stanu wyjściowego (przed operacją).

IV. PRACA DO WYKONANIA

Informacje zawarte w niniejszej sytuacji uwzględnić przy podejmowaniu decyzji o walce 10 BZ w okrążeniu.

OPRACOWAŁ

kmdr dr Jerzy PARZEWSKI

SPRAWDZIŁ

płk dr Paweł CIEŚLAR

SYTUACJA WOJSK OBRONY PRZECIWCHEMICZNEJ 031400 MARZEC

I. SYTUACJA OGÓLNA

1. W dotychczasowych działaniach bojowych nie stwierdzono przygotowań do stosowania broni jądrowej i chemicznej. Wojska „REDLANDI” są dobrze przygotowane do działań w warunkach skażeń i utrzymują wysoką dyscyplinę w zakresie obrony przeciwchemicznej.
2. Lotnictwo „REDLANDI” atakowało obiekty strony przeciwnej, między innymi zakłady przemysłowe wykorzystujące toksyczne środki przemysłowe oraz stosowało środki zapalające w obszarze kompleksów leśnych. W wyniku działań lotnictwa powstały strefy skażeń i pożarów w rejonach: nr 1 – m. GRZYMAŁY (ED7618) o godzinie 031200 nastąpiło rozszczelnienie nieobwałowanego 30 tonowego zbiornika z amoniakiem; nr 2 – powstały strefy pożarów w m. Kol. KUCZABY (ED8623), Kol. ZEMBRÓW (8720), Kol. HOŁOWIENKI (ED8520).

II. SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA

1. Pododdziały 10 BZ są dobrze przygotowane pod względem wyszkolenia i wyposażenia do działania w warunkach skażeń promieniotwórczych i chemicznych, w tym również skażeń pochodzenia przemysłowego.
2. 10 plopchem bez trzech drnsk jest w gotowości nr 3 do prowadzenia likwidacji skażeń na korzyść pododdziałów 10 BZ w rejonach: nr 1 - pld. GÓRY (ED7722), nr 2 – ŁOMNA (ED8124), trzy drnsk prowadzą monitoring skażeń w rejonie m. GRZYMAŁY (ED7618).
3. OAS 10 BZ rozmieszczony w rejonie SD 10 BZ.

III. DANE DODATKOWE

1. Ukompletowanie 10 plopchem w ludziach i sprzęt oraz pozostałych pododdziałów w sprzęt obrony przeciwchemicznej wynosi 95%.
2. Strukturę organizacyjną, wyposażenie oraz możliwości realizacji zadań przez plopchem przedstawiono w apendyksie nr 1.
3. Warunki meteorologiczne:
  - a. w przyziemnej warstwie powietrza:
    - wiatr południowo zachodni o prędkości – 2 – 3 m/s;
    - zachmurzenie 6/10;
    - temperatura powietrza - (+ 8 ° C);
    - temperatura gleby - (+ 2 ° C);
  - b. w górnych warstwach atmosfery:

0 – 3 km	30 km/h	260°
0 – 6 km	45 km/h	275°
0 – 12 km	50 km/h	280°

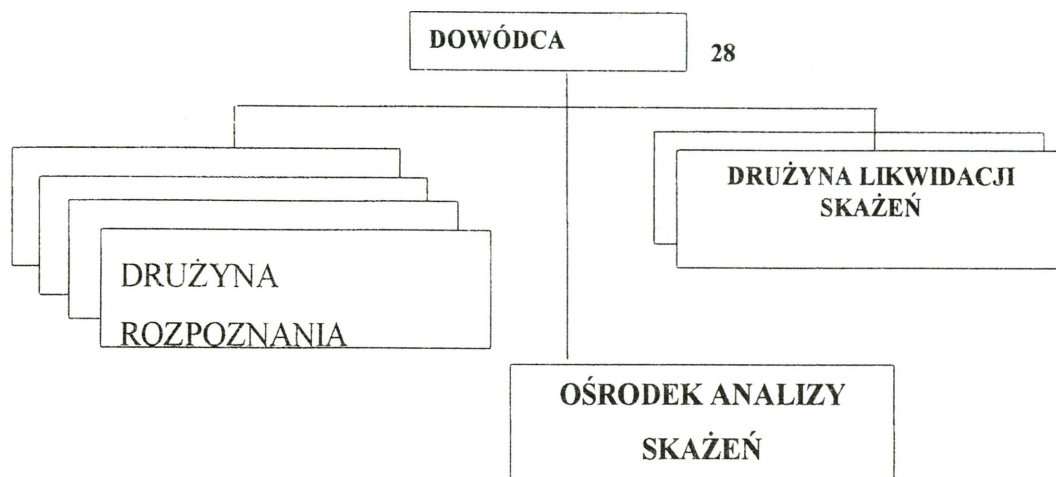
IV. PRACA DO WYKONANIA

1. Do zajęć z przedmiotu „ Obrona przeciwchemiczna „, :
  - a. Przystudiować podręcznik „ Obrona przeciwchemiczna wojsk lądowych „, nr bibl. S/4200;
  - b. Zapoznać się z sytuacją obrony przeciwchemicznej i zadaniem 10 BZ;
  - c. Na mapie (folii) uzupełnić sytuację wojsk obrony przeciwchemicznej o 031400 z danymi zawartymi w załączeniu.
  - d. Przygotować się do pracy w zakresie:
    - ustalenia położenia;
    - oceny sytuacji;
    - oceny możliwości obrony przeciwchemicznej w okrążeniu.

Apendyks:

1. Struktura organizacyjna plopchem BZ

STRUKTURA ORGANIZACYJNA plopchem BZ

ZESTAWIENIE ZASADNICZEGO SPRZETU		
Lp.	Wyszczególnienie	Ilość
1	Zespół urządzeń do rsk na samochodzie	5
2	Instalacja rozlewcza IRS	6
3	Samochód ciężarowo - terenowy	1
4	Przyczepa transportowa	1

MOŻLIWOŚCI PLUTONU		
Lp.	Rodzaj zadania	Możliwości
1	rozpoznanie dróg /km/ – skażenia chemiczne – skażenia promieniotwórcze	40 – 60 150 - 200
2	rozpoznanie rejonu przeznaczanego do rozmieszczenia wojsk	500 - 750
3	rozpoznanie rejonu obserwacji i wykrywania wybuchów jądrowych i skażeń /km ² /	700 – 1100
4	wystawienie posterunków rozpoznania skażeń	5
5	ładowanie dozymetrów DKP – 50 /w ciągu 2 godz/	do 500
6	odkażanie sprzętu (jo/godz)	36
7	dezaktywacja sprzętu (jo/godz)	36
8	odkażanie drogi o szer. 5 m skażonej (m/godz): – iperytem / Vx	3600 / 1800

OPRACOWAŁ

SPRAWDZIŁ

/-/ mjr dr inż. E MALICKI

/-/ plk prof. dr hab. S. ŚLADKOWSKI

SYTUACJA WOJSK ŁĄCZNOŚCI I INFORMATYKI 10 BZ 031400 MARZEC

I. SYTUACJA OGÓLNA

1. Pododdziały łączności batalionu dowodzenia zapewniają dowództwu 10 BZ łączność w rejonie prowadzenia działań opóźniających.
2. Podczas dotychczasowych działań pododdziały łączności batalionu dowodzenia nie poniosły strat w ludziach i sprzęcie.
3. Przeciwnik szeroko stosuje zakłócenia w relacjach radiowych. Szczególnie aktywne zakłócenia prowadzi w sieciach radiowych dowodzenia dowódcy 1 KZ.

II. SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA

System łączności brygady zorganizowany jest zgodnie z planem łączności na okres prowadzenia działań opóźniających. Kompania łączności rozwinęła i eksploatuje WŁ SD 10 BZ w rejonie TELAKI.

Łączność 10 BZ zorganizowana jest następująco:

1. Łączność środkami radiowymi zorganizowana jest w sieciach radiowych pola walki KF i UKF oraz w systemie radiodostępu simpleksowego.
2. Łączność środkami radioliniowymi i kablowymi z :
  - węzła łączności SD 10 BZ bezpośrednio radioliniowym do PWS 20 i 21 1 KZ;
3. Łączność środkami pocztowymi zorganizowana jest po drodze okrężnej. Kursy do podległych pododdziałów o godz. 22.00 i 10.00.

III. PRACA DO WYKONANIA

1. Zapoznać się z sytuacją łączności 10 BZ oraz nanieść na mapie wszystkie informacje odnośnie funkcjonującego systemu łączności 10 BZ o 14.00 03.03.
2. Wykonać schemat łączności radiowej 10 BZ na okres prowadzenia działań w okrążeniu, w sieci radiowej dowodzenia dowódcy 10 BZ uwzględnić pOT, das, eś. Szczegółowe wytyczne zostaną udzielone podczas instruktażu do zajęć przez prowadzących wykładowców.

OPRACOWAŁ

kpt. Andrzej WISZ

**SYTUACJA WOJSK OBRONY TERYTORIALNEJ
I OGNIW NIEMILITARNYCH
031400 MARZEC**

I. SYTUACJA OGÓLNA

1. 5 KA „REDLANDII” prowadzi operację zaczepną i pierwszorzutowymi brygadami walczy na rubieży: POREBA ŚREDNIA, MAJDAN, TOŃCZA, KOSÓW LACKI, STERDYŃ, JABŁONNA.
2. „WISLANDIA” prowadząc operację obronną opóźnia natarcie przeciwnika w pasie przesłaniania. Część pododdziałów OT przechodzi do działań nieregularnych w wyznaczonych rejonach odpowiedzialności.

II. SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA

1. W głębi obrony wojsk „WISLANDII” stwierdzono obecność GDR i przypadki penetracji obiektów wojskowych.
2. 1 BOT prowadzi działania opóźniające na rubieży UDRZYN, OGRODNIK, TCHÓRZOWA, ROSKI, JAKUBKI, STERDYŃ, GRODZISK. Położenie pododdziałów brygady – mapa z położeniem 031400 MARZEC. W rejonie ptn. STOCZEK 3 KOT z 11 bOT przechodzi do działań nieregularnych zgodnie z decyzją dowódcy pułku. Siłami 21 i 22 bOT przygotowuje się obronę m. SOKOŁÓW i WĘGRÓW. Rejonowa Komenda Obrony Terytorialnej SOKOŁÓW kieruje działaniami podległych wojsk i koordynuje wysiłki ogniw pozamilitarnych oraz wspiera władze cywilne, głównie w zakresie utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

III. DANE DODATKOWE

INFORMACJE O OGNIWACH UKŁADU POZAMILITARNEGO

1. Administracja rządowa i samorządu terytorialnego realizują zadania obronne trzeciego zestawu. Realizowany jest plan zaopatrywania wojska i ludności w okresie wojennym. W gminach LIW, GRĘBKÓW, MOKOBODY stwierdzono

trudności z zapewnieniem zakwaterowania ludności napływającej z obszarów objętych działaniami zbrojnymi.

2. W organach podległych MSWiA główną uwagę skupia się na utrzymaniu porządku publicznego i ochronie obiektów ważnych dla funkcjonowania społeczności lokalnych. Pod nadzorem powiatowych komend Policji organizowane są ochotnicze służby Straży Obywatelskiej, przeznaczone do ochrony dobytku obywateli i utrzymania porządku obywateli w osiedlach i wioskach oddalonych od komisariatów.

Jednostki straży pożarnej prowadzą działania ratownicze na rzecz poszkodowanej ludności. Siły SG na kierunkach włamań przeciwnika prowadzą wspólne działania z jednostkami OT w ich rejonach odpowiedzialności.

3. W ramach ochrony ludności dokonano rozśrodkowania ludności i przewidywanych rejonów działań bojowych. Funkcjonuje system powszechnego wykrywania i alarmowania. Stwierdzono samorzutną ewakuację ludności w kierunku południowym z m. ŁOCHÓW, WĘGRÓW, SOKOŁÓW PODLASKI.

IV. PRACA DO WYKONANIA

1. Przystudiować założenia i mapy z położeniem wojsk. Wrysować położenie wojsk OT i ogniw niemilitarnych na mapy.
2. Być w gotowości do zreferowania:
  - sposobu wykorzystania wojsk OT;
  - koncepcji wykorzystania pOT po użyciu brygady z okrążenia;
  - zadań 3 kOT 11 bOT podczas prowadzenia działań nieregularnych;
  - koncepcji ochrony ludności i mienia w rejonach walk.

OPRACOWAŁ:

pplk Krzysztof GĄSIÓREK

SPRAWDZIŁ:

plk dr hab. Józef MARCZAK

**SYTUACJA LOGISTYCZNA 10 BZ
031400 MARZEC**

I. SYTUACJA OGÓLNA

Stan zapasów wojennych środków bojowych i materiałowych w brygadzie przedstawia apendyks 1. Stan zestawów remontowych i technicznych środków materiałowych zapewnia wykonanie remontów bieżących sprzętu wojskowego w ciągu 4 dób walki. Brygada może zużyć do końca dnia następującą ilość ŚBiM:

Amunicia:

- strzelecka - 0,30 jo;
- strzelecka pokład. - 0,35 jo;
- moździerzowa - 0,80 jo;
- artyleryjska - 0,80 jo;
- czołgowa - 0,30 jo;
- BWP - 0,35 jo;
- rakietowa - 0,66 jo;
- przeciwlotnicza - 0,50 jo;
- plot. poc. rak. - 0,50 jo;
- PPK - 0,60 jo;

MPS:

- BS - 1,0 jn;
- ON_{pk} - 1,0 jn;
- ON_{pg} - 1,0 jn.

Stan techniczny podstawowego uzbrojenia i sprzętu wojskowego przedstawia apendyks 2. Zapas przebiegu silników i gąsienic pojazdów sprzętu wojskowego zapewnia wykonanie przebiegu nie mniejszego jak 1800 km.

W brygadzie znajduje się 205 rannych żołnierzy, z tego w BPO 55, a pozostali w bpo: 101 bcz – 15; 102 bz – 25; 103 bz – 18; 104 bz – 22; 10 das – 18; 10 dar – 12; pozostałe – 40. Stan sanitarno-higieniczny wojsk i rejonu działań pomyślny, zachorowań na choroby zakaźne nie stwierdzono. Stan zapasów środków medycznych zabezpieczenia bojowego zapewnia udzielanie pomocy medycznej w pełnym zakresie dla 25% stanu osobowego brygady, natomiast medycznych środków zabezpieczenia bieżącego na 25 dni na etatową liczbę łóżek.

Zestawienie stanu osobowego 10 BZ przedstawia apendyks 3.

II. SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA

10 batalion logistyczny brygady znajduje się w rejonie obrony – SD KUTYSKI (ED7720) Urządzenia logistyczne 10 blog rozwinięte są w następujących rejonach: BPO – m. TRZCINIEC DUŻY (ED7623), PZUS – m. CHRUSZCZEWKA – WŁOŚCIAŃSKA (ED7421), BPZ – m. SĄGOLE (ED7818) i realizują zadania zabezpieczenia logistycznego związane z uzupełnianiem zapasów środków bojowych i materiałowych w pododdziałach, przywracaniem sprawności technicznej sprzętu wojskowego i jego ewakuacją z pola walki oraz ewakuacją rannych i chorych żołnierzy z pola walki i udzielaniem im kwalifikowanej pomocy lekarskiej. Ukompletowanie 10 blog w ludziach i sprzęcie – 90 %.

III. DANE DODATKOWE

Struktura, podstawowe wyposażenie i możliwości brygadowej kompanii zaopatrzenia, remontowej i medycznej znajdują się w „Poradniku oficera logistyki do ćwiczeń i treningów sztabowych” AON 1998, s. 96 – 103.

IV. PRACA DO WYKONANIA

Do zajęć grupowych z „Zabezpieczenia logistycznego wojsk lądowych”:

1. Zapoznać się z sytuacją logistyczną oraz dokumentacja rozkazodawczą dotyczącą zabezpieczenia logistycznego zawartą w założeniu nr 1 wraz z dokumentami graficznymi.
2. Być w gotowości do zreferowania organizacji zabezpieczenia logistycznego brygady.
3. Zapoznać się z literaturą przedmiotu:
  - Poradnik oficera logistyki do ćwiczeń i treningów sztabowych (związek taktyczny, oddział, pododdział), AON 1998;
  - Praca zespołów logistycznych G4 (S4) w procesie dowodzenia wojskami lądowymi na szczeblu taktycznym (batalion, brygada, dywizja). AON 1999;
  - Zabezpieczenie logistyczne brygady zmechanizowanej w obronie i natarciu, AON 1998;
  - Zabezpieczenie logistyczne dywizji zmechanizowanej w walce, AON 1999.
4. Szczegółowych wytycznych do zajęć udzielią wykładowcy podczas instruktażu.

Apendyksy:

1. Stan zapasów środków bojowych i materiałowych 10 BZ o 031400 MARZEC.
2. Stan techniczny podstawowego uzbrojenia i sprzętu wojskowego 10 BZ o 031400 MARZEC.
3. Zestawienie stanu osobowego 10 BZ.
4. Logistyczne organy zarządzania i pododdziały brygady zmechanizowanej.

OPRACOWAŁ:

kpt. dypl. mgr Maciej KAŻMIERCZAK

Apendyks I
do sytuacji logistycznej

STAN ZAPASÓW WOJENNYCH ŚRODKÓW
BOJOWYCH I MATERIAŁOWYCH

10 BZ o 031400 MARZEC /jk/

	W pododdziałach BZ / jk /								
	101 bcz	102 bz	103 bz	104 bz	10 das	10 dar	10 bappanc	10 daplot	10 blog
1. Amunicja / io /									
- strzelecka	0,5	0,55	0,5	0,5	0,6	0,8	0,4	0,6	0,2
- strzel. pokł.	0,8	0,9	0,85	0,95	-	-	0,8	-	0,2
	-	1,0	1,1	1,0	-	-	-	-	0,4
- moździerzowa	-	-	-	-	0,9	-	-	-	0,4
- artyleryjska	-	-	-	-	-	-	-	1,0	0,2
- plot. poc. rak.	-	-	-	-	-	0,34	-	-	0,34
- raketowa	0,9	-	-	-	-	-	-	-	0,2
- czołgowa	-	0,85	0,9	-	-	-	-	-	0,2
- BWP	-	-	-	-	-	-	-	1,0	0,2
- plot.	-	-	-	0,5	-	-	-	-	0,2
- PPK	-	0,9	0,95	-	-	-	0,6	-	0,2
- PPK (na wozach bojowych)									
2. MPS / jn /									
- BS	5,0	5,0	4,5	4,5	5,0	5,0	4,0	5,0	2,0
- ON _{pk}	5,0	5,0	4,5	5,0	5,0	4,5	4,0	5,0	2,0
- ON _{dg}	3,0	3,5	3,0	-	2,0	-	-	3,0	2,0
3. Żywność /rdz/									
- racja NP	2	2	3	2	3	2	1	2	2
- racja S	1	1	1	1	-	1	1	-	1

Apendyks 2
do sytuacji logistycznej

STAN TECHNICZNY PODSTAWOWEGO
UZBROJENIA I SPRZĘTU WOJSKOWEGO

10 BZ o 031400 MARZEC

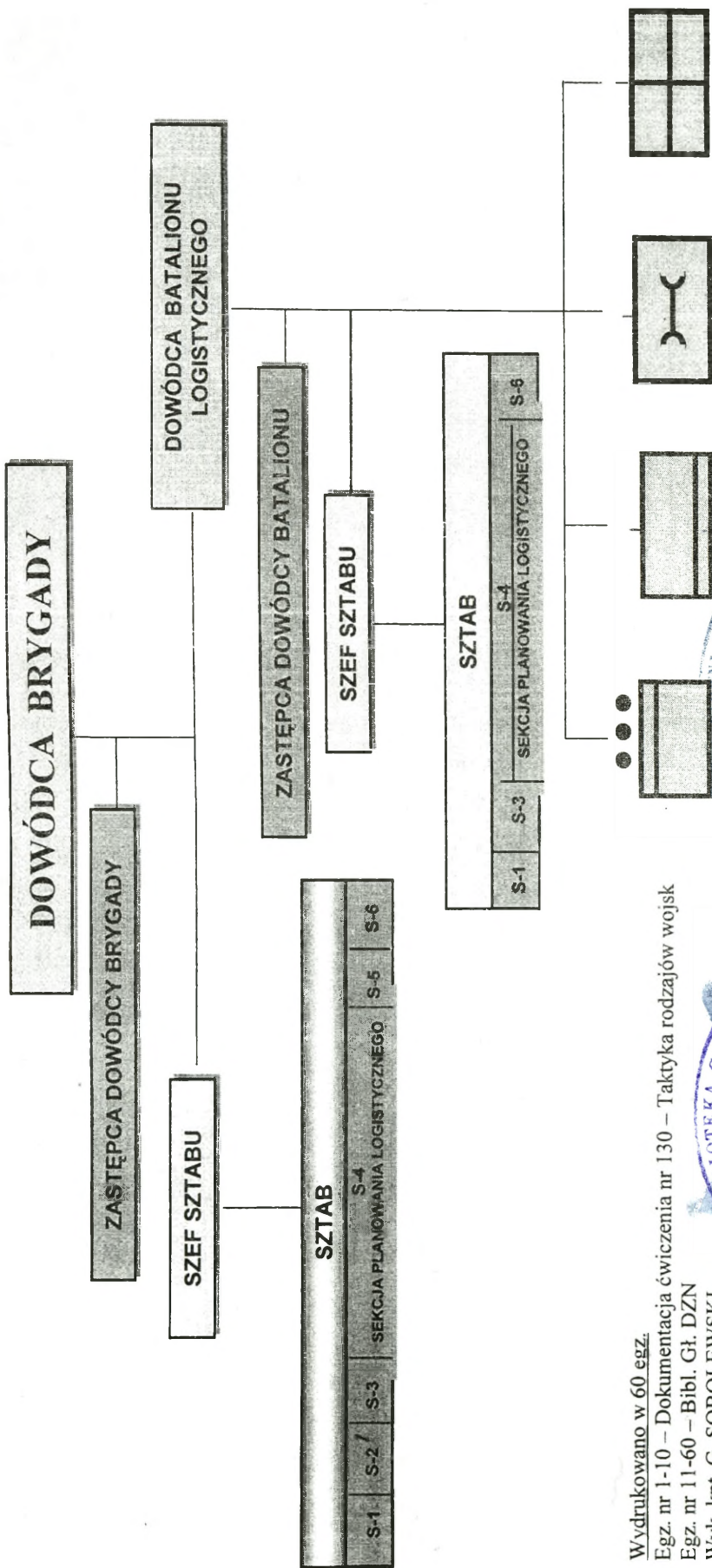
Podod- dział	Rodzaj sprzętu lub uzbrojenia	Ilość wg		Wymaga remontu			
		etatu	ewiden.	I° i II°	III° i IV°	V°	SB
Razem w 10 BZ	czołgi	30	30	2	2	1	
	BWP	93	91	2	6	3	5
	TO	21	20	1	1	1	
	haubice	24	23	1	1		
	moździerze	18	17	2			
	PPK /MALUTKA./	9	9	1			
	wyrzutnie raket	12	12	1			
	armaty plot	16	16			1	
	plot.poc.rak.	24	24	1			
samochody C-T	397	382	7	10	10	6	
101 bcz	czołgi T-72	30	29	2	2	1	
	samochody C-T	22	22	1	1	2	
102 bz	BWP	31	31	1	2		
	moździerze	6	6	1			
	samochody C-T	32	32	2	1	2	2
103 bz	BWP	31	30		2	2	1
	moździerze	6	6	1			
	samochody C-T	32	32	1	1	1	
104 bz	BWP	31	30	1	2	1	2
	moździerze	6	5				
	samochody C-T	32	32	1	1	1	1
10 dar	BM - 21	12	12	1			
10 bappanc	PPK	9	9	1			
	samochody C-T	12	12				
10 das	122mm GOŹDIK	24	23	1	1		
	samochody C-T	21	21		1	2	2
10 daplot	armaty plot	16	16			1	
	plot poc. rak.	24	24	1			
pozostale	TO	21	20	1	1	1	
	samochody C-T	265	250	2	7	2	1

Apendyks 3
do sytuacji logistycznej

ZESTAWIENIE STANU OSOBOWEGO 10 BZ

Pododdział	Stan osobowy	Pododdział	Stan osobowy
Dowództwo	66	daplot	239
bdow	292	kr	80
bz	435	ksap	186
bz	435	bappanc	78
bz	435	plopchem	27
bcz	191	blog	572
das	280	kzap	155
dar	180		
Razem		3651	

LOGISTYCZNE ORGANY ZARZĄDZANIA I PODODZIAŁY BRYGADY ZMECHANIZOWANEJ

Wydrukowano w 60 egz.
 Egz. nr 1-10 – Dokumentacja ćwiczenia nr 130 – Taktyka rodzajów wojsk
 Egz. nr 11-60 – Bibl. Gł. DZN
 Wyk. kpt. G. SOBOLEWSKI
 Druk AON nr 429/WW

